

Eesti elanike loodusturismi uuring

puhka
eestis

- Küsitluse eesmärk oli uurida Eesti elanikkonna sisereise, millel viibitakse looduses. Küsiti vaba aja reise kohta väljapoole oma elukohamaakonda (k.a. sõidud sugulaste-tuttavate juurde ja maakoju).
- Tellija ja kokkuvõtte koostaja on Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse turismiarenduskeskus.
- Küsitlustöö tegi uuringufirma Norstat Eesti veebiküstitlusena 3.-22. nov. 2020. Ankeedile sai vastata eesti või vene keeles.
- Uuringu üldkogumiks on Eesti alaline elanikkond vanuses 18-74.
- Vastanute arv: 1300.

LÜHIKOKKUVÕTE (1)

- **SISEREISIDEL KÄIMINE**: 90% vastanutest oli viimasel 12 kuul reisinud vabal ajal Eestis väljapoole oma maakonda.
- **LOODUSES VIIBIMINE** on Eestis reisides äärmiselt levinud: vaid 4% aasta jooksul sisereisidel käinutest ei olnud neil reisidel viibinud looduses. Samas koguni 39% oli viimase aasta jooksul teinud üle 10 sisereisi, millel viibis looduses.
- Looduses reisimise **MOTIVATSIOONINA** nimetati olulisemana aspekte, mis seostuvad vaimse, aga ka füüsilise tervise hoidmise ja taastamisega: rahu ja vaikuse nautimine linnakärast ja inimestest eemal lõõgastab ja maandab stressi; värsked õhk, looduse ilu ja liikumine pakuvad häid emotsioone ja on tervisele kasulikud.
- **TEGEVUSED LOODUSREISIDEL**: Looduses reisides nimetati kõige olulisemana rahu ja vaikuse nautimist – 62% nimetas seda väga oluliseks ja 1/3 mõnevõrra oluliseks. Peaaegu sama olulised on looduses jalutamine või jalgsi matkamine ning looduslike vaatamisväärsustega tutvumine. 3/4 nimetas väga või mõnevõrra olulisena seenel / marjul käimist, taimede, loomade või lindude vaatlust ja looduses pikniku pidamist.
- 9% looduses reisinutest oli seal viimasel 12 kuul kasutanud tasulise **GIIDI / JUHENDAJA** teenuseid.
- **SIHTKOHAD**: Mere ääres viibimist nimetas esimese või teise eelistusena 47%, metsas viibimist 40% vastanutest.
- **ÖÖBIMISKOHAD**: 35% eelistab loodusreisil ööbima mitte jääda, vaid teha ühepäevareise. 30% eelistab tasuta ööbimisvõimalust (sh. 1/4 tuttavate juures, oma suvilas vms. ja 6% tasuta telgis). 18% eelistab tasulist majutust – kusjuures veidi rohkem linnas (10%) ja veidi vähem (8%) maal asuvas majutusettevõttes.

LÜHIKOKKUVÕTE (2)

- **KULUTUSED:** Ühepäevasel loodusreisil kulutasid vastajad päeva kohta keskmiselt 24 eurot.
- Mitmepäevasel loodusreisil kulutati reisi jooksul keskmiselt 78 eurot ja ühel reispäeval 31 eurot inimese kohta (reisil viibiti keskmiselt 2,5 päeva). Peamiselt kulutati transpordile ja (kauplusest kaasa ostetud) toidule.
- **RAHULOLU:** Info leidmisega nii enne loodusreisi kui ka looduses olles oli väga või pigem rahul u. 90% loodus-reisijatest. Heakorra ja puhtusega looduses oli väga või pigem rahul 85%. Teenuste hinna-kvaliteedi suhtega oli väga või pigem rahul 68%, seevastu ühistranspordi võimalustega vaid 35%.
- **PUUDUSED TEENUSTES:** Avatud kommentaarides ütles 60% vastanutest, et ei tunne loodusreisidel ühestki teenusest puudust, kõik neile vajalik on olemas. 10% tunneb puudust korralikest tualettidest, 6% infost enne reisi või reisi ajal, 4% (soodsatest) söögikohtadest ja 4% ühistranspordist. 3% nimetas probleeme prügiga looduses, 3% soovis rohkem pinkide ja laudadega puhkekohti / varjualuseid.
- Kokkuvõttes on looduses reisimine Eesti elanikele üldiselt väga harjumuspärane ja sage tegevus. Levinuimad loodusesse mineku põhjused on soov saada eemale linnakärast ja inimestest, nautida rahu ja vaikust, lõõgastuda, saada häid emotsioone ja füüsilist koormust ilusas looduses ja värskes õhus liikumisest. Seetõttu ei tunne paljud loodusreisidel puudust täiendavatest teenustest, ning ettevõtjatelt nõuab omajagu nutikust, et äratada siseturistis huvi looduselamusele lisaväärtust pakkuvate põnevate retkede ja teenuste vastu.

SISUKORD

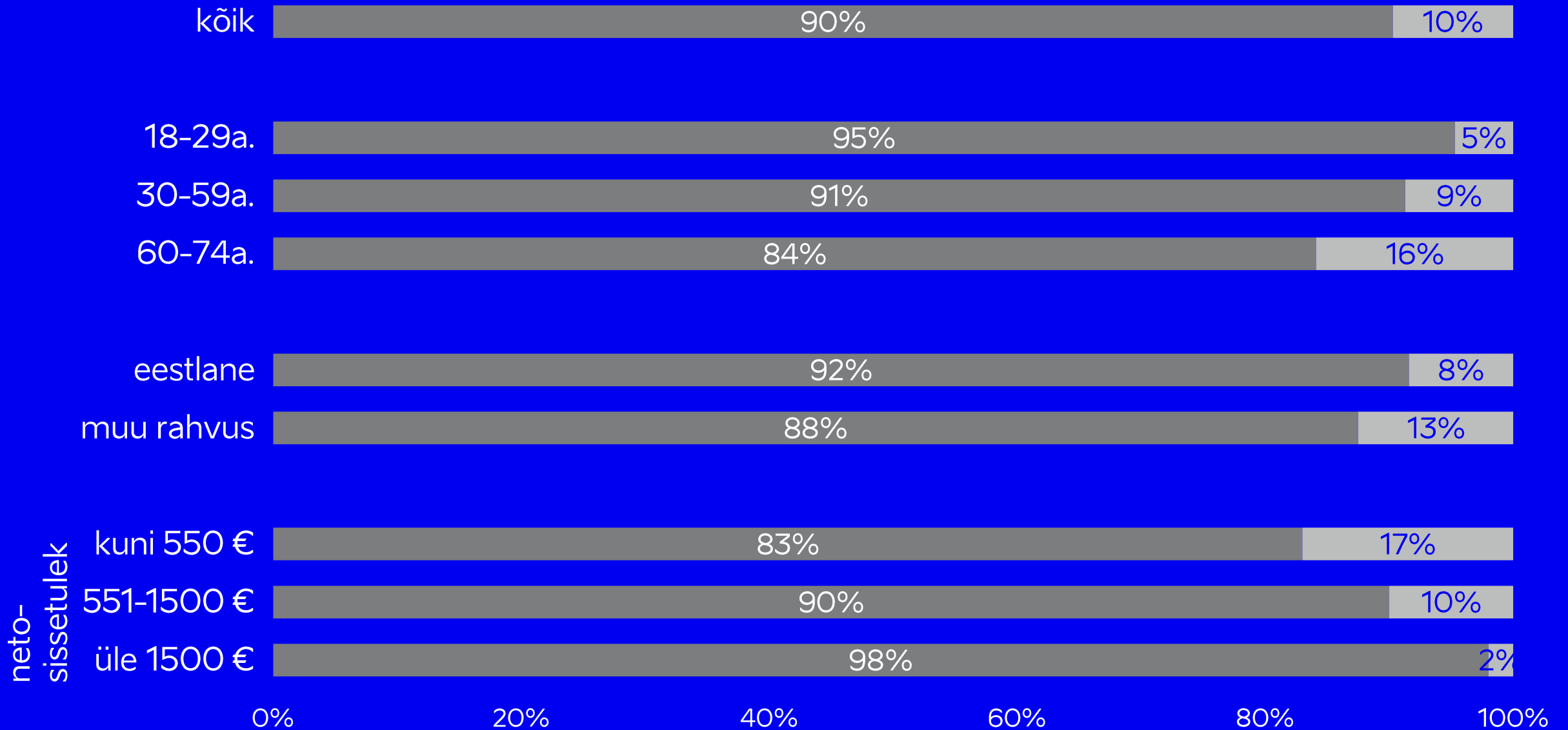
Sisereisid ja loodusesse reisimine viimase 12 kuu jooksul	5
Tegevused loodusreisidel	8
Tasulise juhendaja või reisijuhi kasutamine loodusreisidel	12
Miks meeldib sisereisidel looduses viibida?	14
Kus eelistatakse loodusreisil viibida?	21
Looduses viibimine võrreldes muude reisiegevustega	26
Kas käite loodusreisidel pigem korduvalt samas või iga kord erinevas sihtkohas?	28
Ööbimiskoha eelistused	30
Kulutused viimati tehtud loodusreisil	35
Kust saate enamasti infot loodusreisideks Eestis?	39
Rahulolu Eestis looduses reisimise võimalustega	44
Millest tunnete enim puudust looduses reisimisel?	47

SISEREISID JA LOODUSESSE REISIMINE VIIMASE 12 KUU JOOKSUL

- **90% vastanutest oli viimasel 12 kuul reisinud vabal ajal Eestis väljapoole oma elukohamaakonda.**
- 18-29aastastest oli sisereisil käinud 95%, 30-59aastastest 91% ja 60-74aastastest 84%.
- Eestlastest oli sisereisil käinud 92%, muust rahvusest inimestest 88%.
- Madalama sissetulekuga inimeste seas oli reisinuid mõnevõrra vähem: kuni 550eurose netosissetulekuga inimestest käis reisimas 83%, üle 1500eurose netosissetulekuga inimestest 98%, ülejäänutest 90%.
- **Looduses viibimine on Eestis reises äärmiselt levinud: vaid 4% sisereisidel käinutest ei olnud neil reisel viibinud looduses.**
- 1/4 reisinutest oli neil reisel looduses viibinud viimase aasta jooksul 1-3 korda, ligi 1/3 oli looduses reisinud 4-10 korda ja 39% oli viimase aasta jooksul teinud üle 10 sisereisi, millel viibis looduses.
- Viimase aasta jooksul olid rohkem kui 10 sisereisil looduses viibinud pooled (51%) reisinud Tallinna elanikest, muude piirkondade elanikest oli sama teinud 1/3. Kõrgema sissetulekuga inimesed olid tunduvalt rohkem loodusreise teinud kui madalama sissetulekuga inimesed.

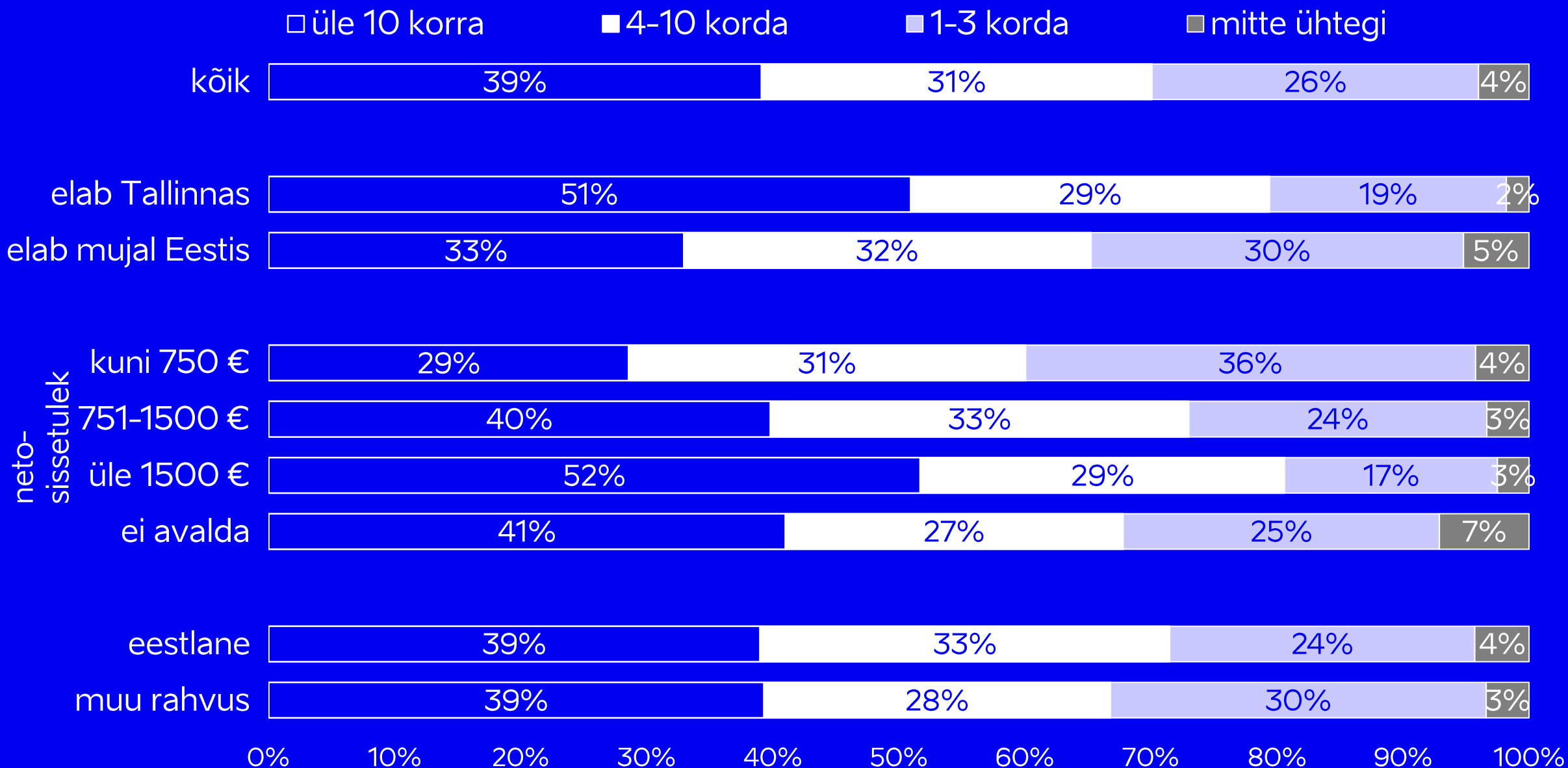
Kas olete viimase 12 kuu jooksul reisinud vabal ajal Eestis väljapoole oma elukohamaakonda?

■ Jah ■ Ei

N=1300 Eesti elanikku

Mitu korda olete viimase 12 kuu jooksul teinud selliseid sisereise, millel viibisite looduses?

N=1174 Eesti elaniku (need, kes käisid sisereisidel)

TEGEVUSED LOODUSREISIDEL (1)

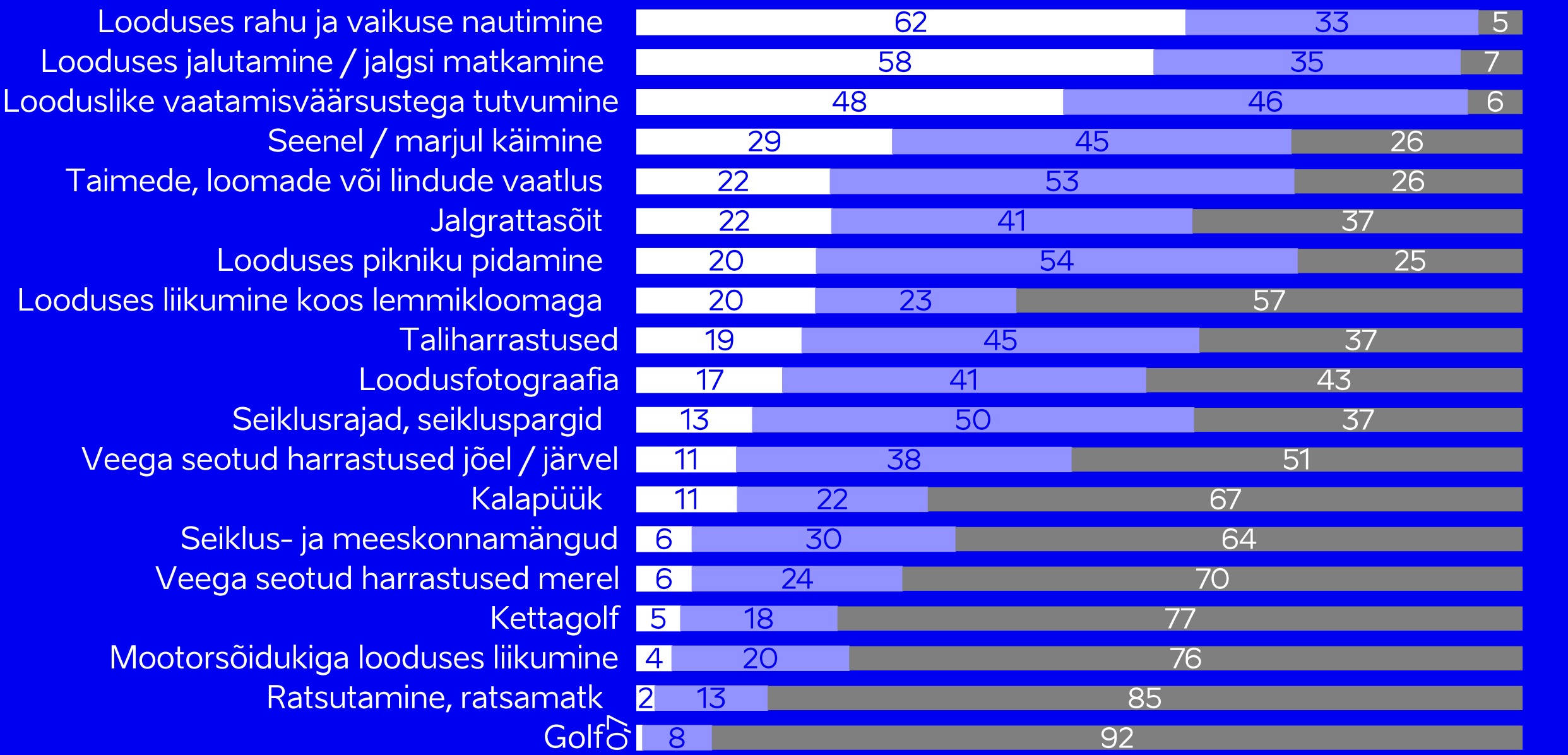
- Neilt, kes olid viimase 12 kuu jooksul teinud sisereise, millel viibisid looduses (1127 vastajat), küsiti, kui olulised on neile reisidel erinevad tegevused looduses.
- Kõige olulisemana nimetati looduses rahu ja vaikuse nautimist – 62% nimetas seda väga oluliseks ja 1/3 mõnevõrra oluliseks.
- Peaaegu sama oluline on looduses jalutamine või jalgsi matkamine – 58% nimetas seda väga oluliseks ja 35% mõnevõrra oluliseks.
- Looduslike vaatamisväärsustega tutvumist (näiteks jugade, pankrannikute, koobaste jms külastamist) nimetas väga oluliseks 48% ja mõnevõrra oluliseks 46%.
- 3/4 nimetas väga või mõnevõrra oluliseks seenel / marjul käimist, taimede, loomade või lindude vaatlust ja looduses pikniku pidamist.
- Lisaks etteantud vastusevariantidele võis nimetada veel muid tegevusi. Nimetati näiteks rabalaugastes ujumist, talisuplust, merekohina kuulamist ja lainete vaatamist, mediteerimist, looduses ööbimist / telkimist, väega puude ja vanade ristikivide otsimist, grillimist, jooksmist, orienteerumist, jahipidamist, sõjalist väljaõpet kaitseliidus.

TEGEVUSED LOODUSREISIDEL (2)

- Suuremat füüsilist aktiivsust nõudvad tegevused (eriti seiklus- ja meeskonnamängud, seiklusrajad / seikluspargid, kettagolf, vesiharrastused ja jalgrattasõit) on olulised pigem **noorematele vanusegruppidele**.
- Samas taimede, loomade või lindude vaatlus ja seenel / marjul käimine on mõnevõrra populaarsemad **vanemate vanusegruppide** seas.
- Looduses rahu ja vaikuse nautimine ning looduses liikumine koos lemmikloomaga on ühtemoodi olulised kõigile vanusegruppidele.
- Mootorsõidukiga looduses liikumine, jalgrattasõit, vesiharrastused ja kalapüük on **meestele** olulisemad kui naistele. Samas looduses jalutamine / jalgsi matkamine, looduses rahu ja vaikuse nautimine ning seenel / marjul käimine on **naistele** olulisemad kui meestele.
- Looduses rahu ja vaikuse nautimine ning looduses jalutamine / jalgsi matkamine on **Tallinna ja teiste suuremate linnade elanikele** olulisemad kui väiksemate linnade ja asulate elanikele. Muude tegevuste puhul elukoha järgi erinevusi ei ilmnenud.

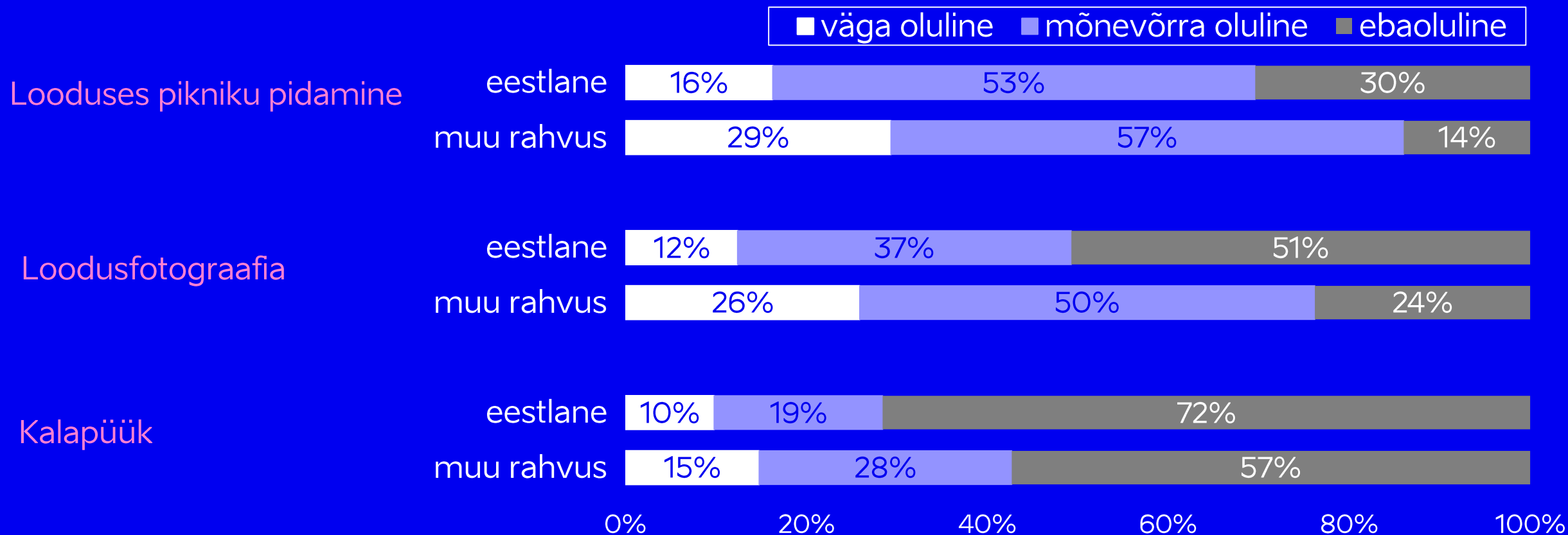
Kui olulised on Teie Eesti-sisestel reisidel nimetatud tegevused LOODUSES? (% , N=1127)

väga oluline
  mõnevõrra oluline
  ebaoluline

20% 30% 40% 50% 60% 70% 80% 90% 100%

Kui olulised on Teie Eesti-sisestel reisidel nimetatud tegevused LOODUSES? (% , N=1127)

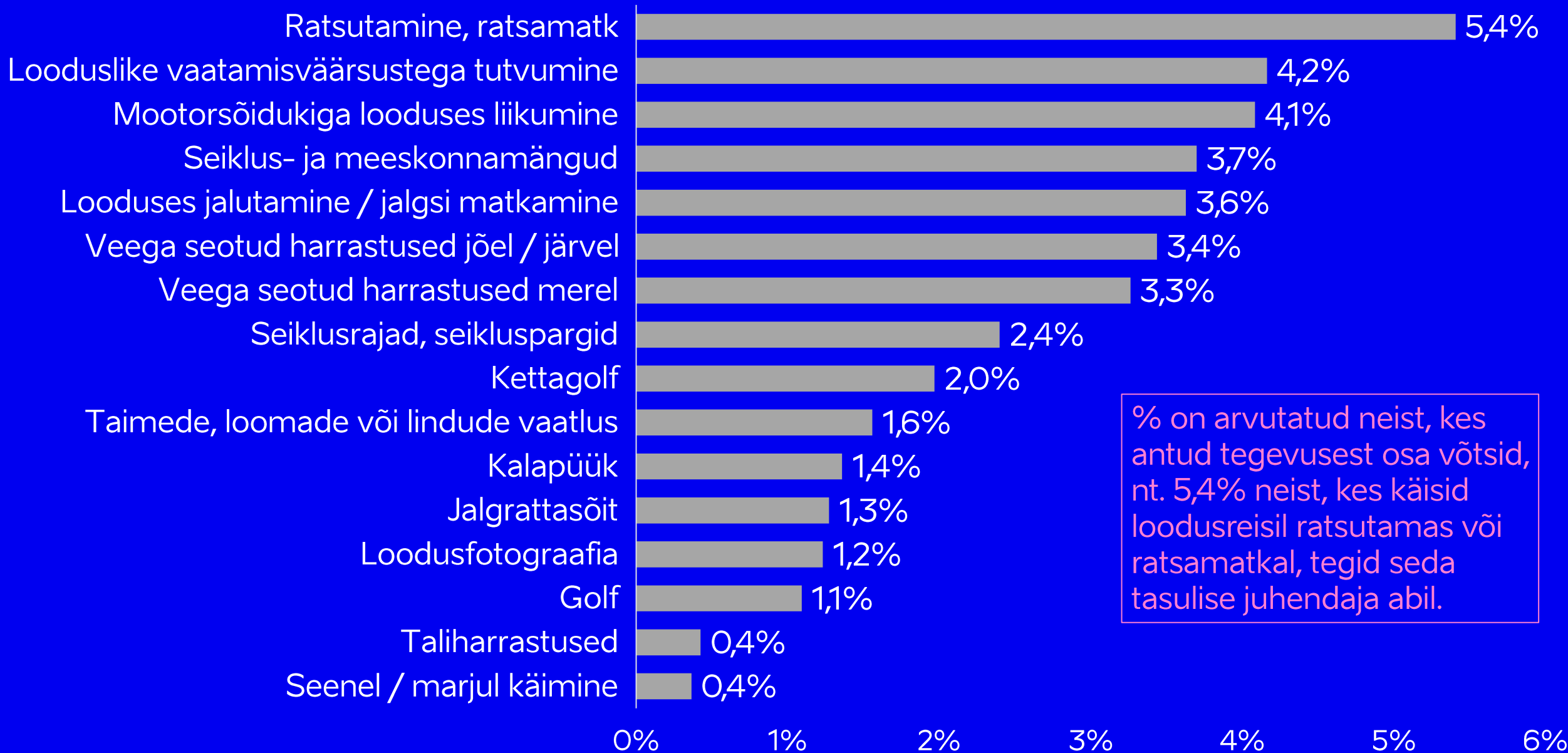

Veega seotud harrastused jõel / järvel ja kettagolf on eestlastele olulisemad kui muudele rahvustele. Samas on looduses pikniku pidamine, loodusfotograafia ja kalapüük muudele rahvustele tunduvalt olulisemad. Looduses liikumine koos lemmikloomaga, seiklusrajad / seikluspargid ja taimede, loomade või lindude vaatlus on muudele rahvustele mõnevõrra olulisemad kui eestlastele.

KAS OLETE VIIMASE 12 KUU JOOKSUL KASUTANUD LOODUSREISIDEL TASULISE JUHENDAJA VÕI REISIJUHI TEENUSEID?

- 9% vastajatest oli viimase 12 kuu jooksul looduses reisides kasutanud tasulise giidi / juhendaja teenuseid.
- Alla 1000eurose netosissetulekuga inimestest oli juhendajat kasutanud 8%, kõrgema sissetulekuga inimestest 12%. Muude tunnuste puhul (sugu, vanus jm.) olid erinevused marginaalsed.
- Üldiselt oli kõigi tegevuste puhul tasulise juhendaja kasutamine väga vähe levinud. Kõige rohkem — 5% — oli tasulist juhendamist kasutanuid ratsutamas / ratsamatkal käinute seas.
- Looduslike vaatamisväärsustega tutvumas käinutest oli seda koos juhendaja / giidiga teinud 4% (vanemad vanusegrupid mõnevõrra rohkem kui nooremad).
- Mootorsõidukiga looduses liikudes või seiklus- ja meeskonnamängudes osaledes oli seda koos juhendaja / giidiga teinud samuti 4%.
- Veega seotud harrastuste puhul oli tasulise juhendaja teenuseid kasutanud 3%.

% antud tegevusest osavõtnutest, kes oli selle tegevuse puhul kasutanud tasulist juhendajat

% on arvutatud neist, kes antud tegevusest osa võtsid, nt. 5,4% neist, kes käisid loodusreisil ratsutamaks või ratsamatkal, tegid seda tasulise juhendaja abil.

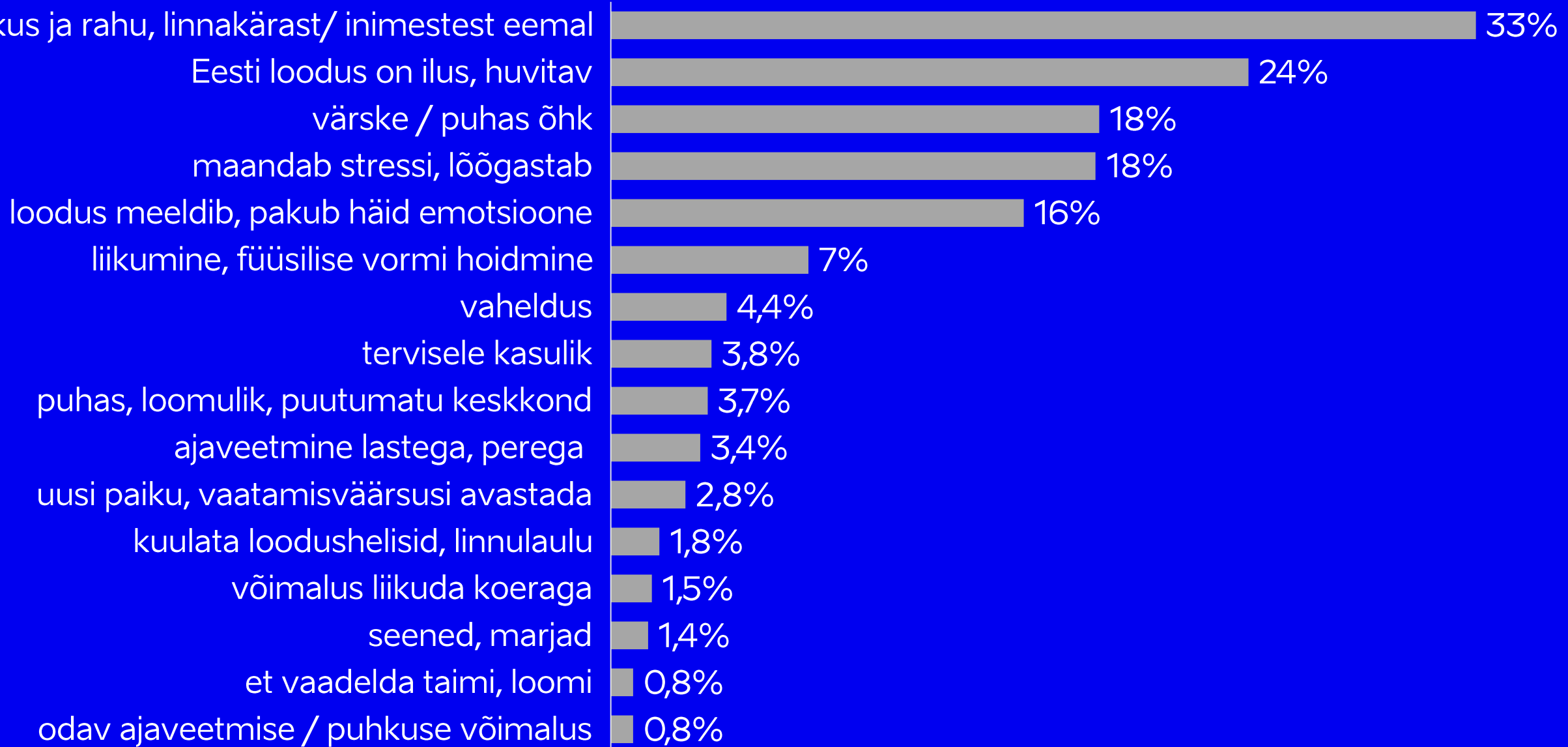
N=1127 Eesti elanikku (need, kes käisid sisereisidel looduses)

MIKS TEILE MEELDIB OMA SISEREISIDEL LOODUSES VIIBIDA? (lahtine küsimus)

Oma sõnadega kirjutatud vastustes ilmnesid olulisemana aspektid, mis seostuvad vaimse, aga ka füüsilise tervisega: rahu ja vaikus, lõõgastumine, stressi maandamine; värskes õhk ja looduse ilu pakuvad häid emotsioone; looduses viibimine ja liikumine on ühtlasi ka tervisele kasulik.

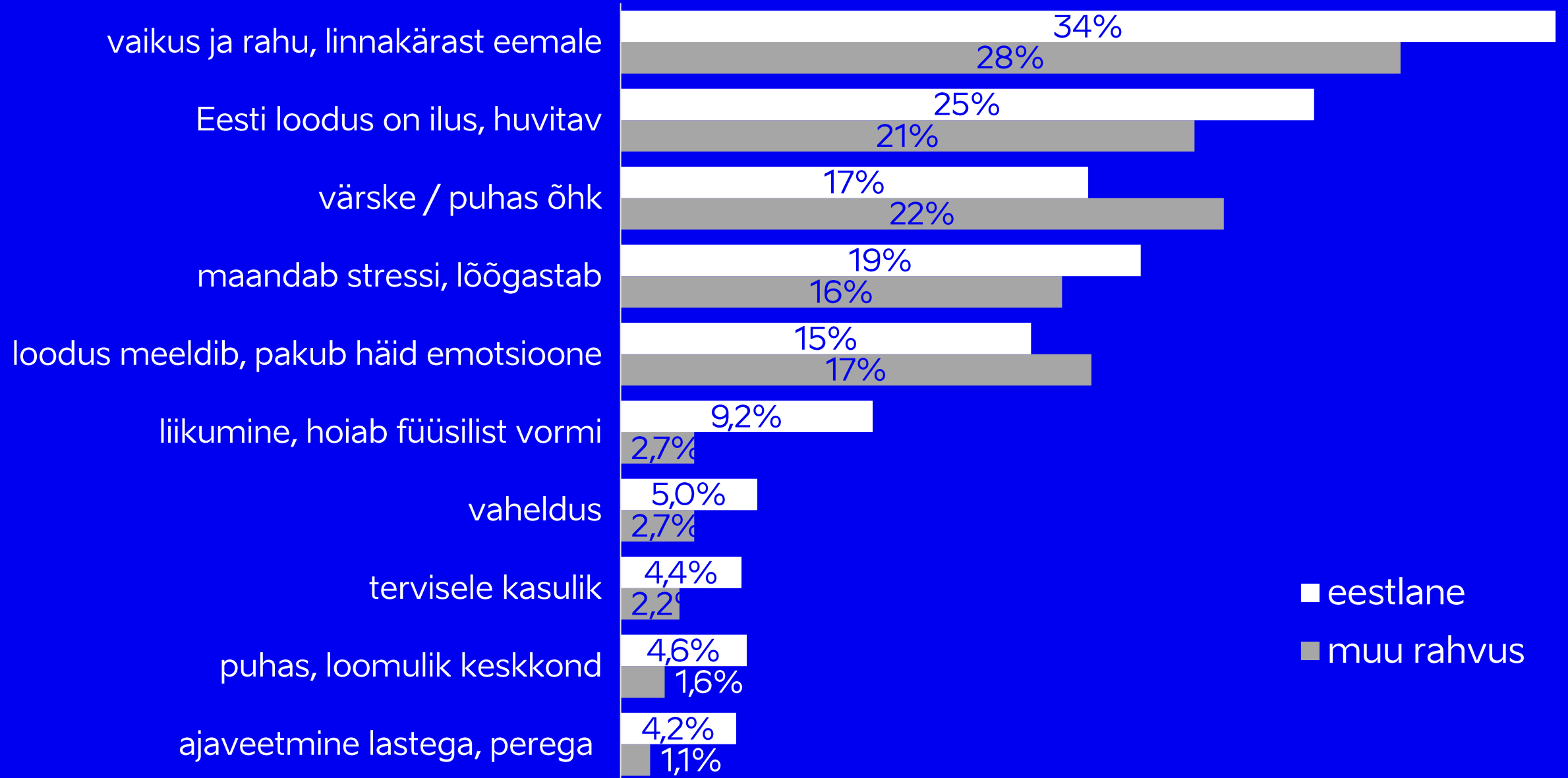
- 1/3 vastajatest nimetas peamise motiivina rahu ja vaikust, võimalust saada eemale linnakärast ja inimestest.
- 1/4 ütles, et Eesti loodus on ilus ja huvitav, seal on palju ilusaid kohti, mida vaadata.
- 18% ütles, et see maandab stressi, annab uut energiat, aitab tööst / pingest välja puhata, lõõgastab.
- 18% ütles, et neile on oluline viibida värskes / puhtas õhus.
- 16% ütles, et neile lihtsalt meeldib loodus — seal viibimine pakub naudingut ja häid emotsioone.
- 7% ütles, et looduses reisimine on võimalus liikuda, füüsilist vormi hoida, aktiivsete harrastustega tegeleda.
- 4,4% ütles, et looduses reisimine pakub neile vaheldust igapäevaelust ja -tegevustest.
- 3,8% nimetas põhjusena, et looduses viibimine on tervisele kasulik.
- 3,7% ütles, et nad nauduvad viibimist looduses kui loomulikus, puutumatus, puhtas keskkonnas.
- 3,4% nimetas võimalust veeta aega koos laste / perega (sh. õpetada lapsi loodust tundma ja armastama).

% vastanutest, kes nimetas seda tegurit põhjusena, miks neile meeldib looduses viibida

N=1127 Eesti elanikku (need, kes käisid sisereisidel looduses)

% vastanutest, kes nimetas seda tegurit põhjusena, miks neile meeldib looduses viibida

N=1127 Eesti elanikku (need, kes käisid sisereisidel looduses)

MIKS TEILE MEELDIB OMA SISEREISIDEL LOODUSES VIIBIDA? (lahtine küsimus)

Näiteid vastustest:

- *Vabadus käia igal pool ja ööbida metsas.*
- *Loodus on ilus ja seal pole inimesi.*
- *Kuna loodus on rahustav ja lastele hariv.*
- *Hea viis perega koos aega veeta; puhkus linnakärast; odav ja kättesaadav; jõukohane kõigile pereliikmetele (ei pea arvestama vanusepiiranguid nagu nt seiklusparkides jms).*
- *Rahu, vaikus, värske õhk, aktiivne puhkus, korilus.*
- *Sest Eesti loodus suudab oma rahu ja liigirohkusega ikka veel üllatada ning stressi maandada.*
- *Näha mida loodusel on pakkuda ja saan puhata vaimu ja hinge. Eemale linna kärast ja tööst.*
- *Saab mõtteid mujale. Looduse vaikus ja ilu teeb tuju heaks.*
- *Rahulik ja odav meelelahutusviis.*
- *Hing kutsub metsa, seene hasart.*
- *Maandab stressi, kvaliteetaeg perega, lõbus, saab liikuda, värske õhk, loomulik keskkond, saab lastele näidata-õpetada erinevaid asju.*
- *Ainus koht, kus kunagi pole lemmiklooma kaasa võtmise keeldu.*

MIKS TEILE MEELDIB OMA SISEREISIDEL LOODUSES VIIBIDA? Näiteid vastustest (2)

- *Peaasjalikult võtame me koera kaasa sellistele käikudele - tahame talle pakkuda võimalust jalutada ja uusi kohtasid uudistada. Tavaliselt teeme seda koos elukaaslasega, see on võimalus koos aega veeta.*
- *Tervislik, odav, lemmikloomale meeldib.*
- *Nautida looduse hääli ja lõhnu. Perega koos aega veeta värskes õhus liikudes. Nautida kauneid loodusvaateid. Mere ääres puhata*
- *Maalapsena pole ka linnas elades loodusest kaugenened.*
- *Stressi maandav ning tervislik. Saab puhata linnamürast ja silmale on ilus.*
- *Saab nautida loodust - vaadelda, kuulata, lastele näidata - rääkida. Tähistatud lõkkekohas saab teha väikese eine looduses. Mere ääres meeldib lastele kive/teokarpe korjata. Oleme käinud palju metsas telkimas. Aeg-ajalt käime ka kalal.*
- *Eestimaal on väga palju huvitavaid ja kauneid kohti, mida avastada. Oluline on enne väljasõitu ka eeltööd teha, siis leiab külastamist väärt kohti igal pool.*
- *Värskes õhk ja perega koos olemine. Lastele muud pakkuda kui ekraaniaega.*
- *Värskes õhk ja seal liikumine on hea vaimsele kui füüsilisele tervisele ka lastele, kes tänapäeval kipuvad ekraanides pigem aega veetma.*
- *Hea linnakeskkonnast välja saada. Rahulik. Looduse helid.*

MIKS TEILE MEELDIB OMA SISEREISIDEL LOODUSES VIIBIDA? Näiteid vastustest (3)

- *Disc golfi radu on palju ja seal saab pingeid maandada.*
- *See on rahustav, aitab linnakärast eemale saada.*
- *Rahulik, saab omaette mõtiskleda kauneid vaateid nautides. Pildistada. Mõõdukas füüsiline koormus.*
- *Värske õhk, vaikus, telkimine, lõke jms.*
- *Looduses on rahulik ja vaikne. Seal saab puhata ja partneriga üksteisele aega pühendada.*
- *Looduses on rahulik. Ka sõpradega eelistan aega veeta metsa piknikule minekuga, mitte tüüpiliste linnas võimalike tegevustega (kohvikud, peod, kino jne).*
- *Hea, huvitav ja tervislik vaba aja veetmise võimalus.*
- *Avastada uusi ilusaid kohti.*
- *Odav, rahulik, puhas, huvitav ja mitmekesine.*
- *Sest töö nõuab rohkelt paigal istumist.*
- *Lõõgastav, ilus, teadmisi pakkuv.*
- *Looduses puhkab hästi, saab pingeid maandada, värskes õhus viibida, omi mõtteid mõelda ja korrastada.*
- *Loodus on rahustav. Eestis on nii palju ilusaid looduslikke kohti, mida avastada. Lisaks on palju matkaradasid, imeilusad rabad ja imeline rannajoon. Linnapargid (nt Stroomi) ja rannad on tavapäraselt liialt rahvastatud, parkides vedeleb prügi jne.*

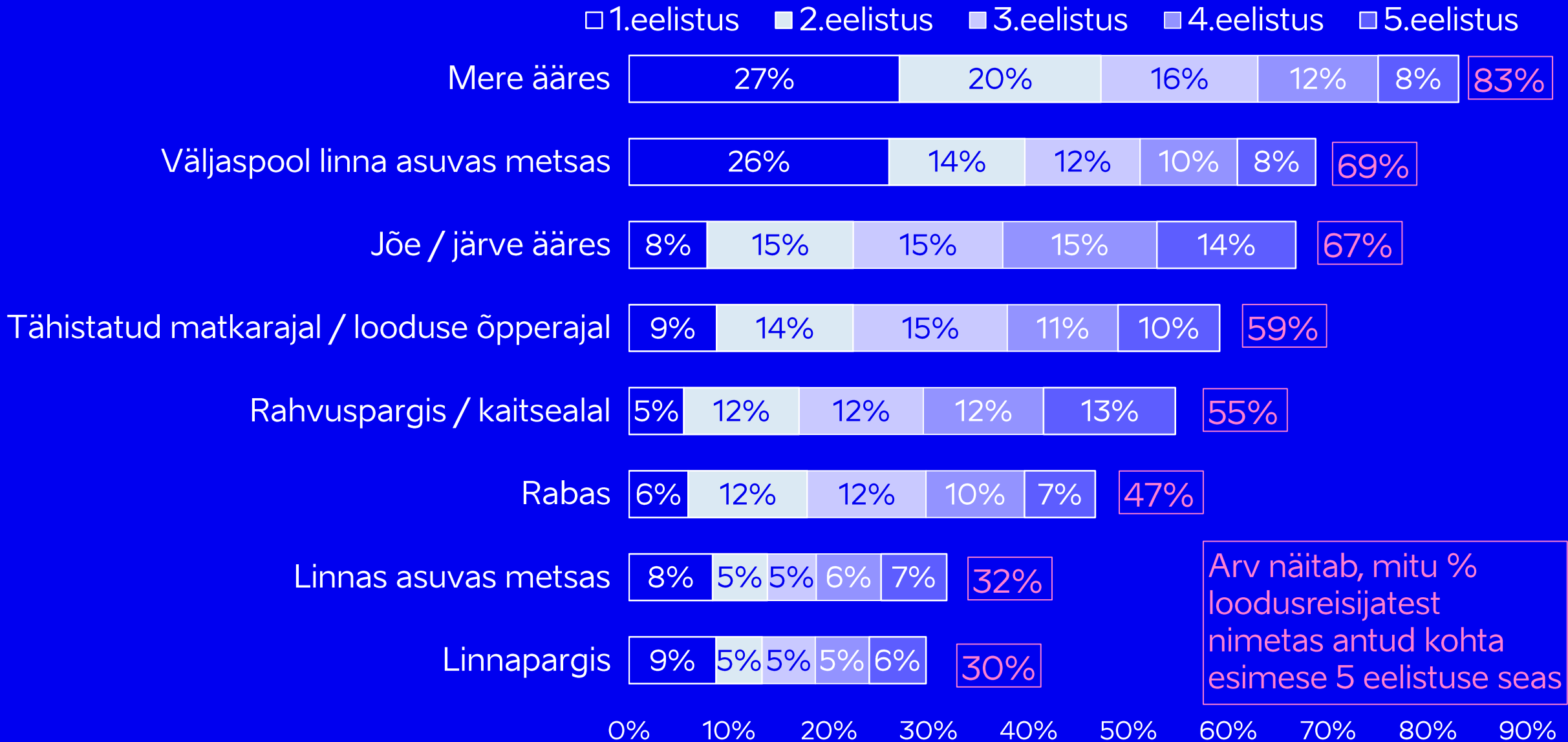
MIKS TEILE MEELDIB OMA SISEREISIDEL LOODUSES VIIBIDA? Näiteid vastustest (4)

- *Loodusrajad on kenasti korda tehtud ja hooldatud. Valdavalt on loodus puhas ja õhk värsk.*
- *Värskus, vaikus, looduse helid, nauding, puhkus, füüsiline tegevus, looduse tundma õppimine.*
- *Puhas värsk õhk, stressimaandaja, puhas loodus, looduse ilu rahustab ja laeb energiaga.*
- *Mõte puhkab, loodus on inspireeriv ja rahustav, saab veeta kvaliteetaega lähedaste ja iseendaga.*
- *Saab hingata puhast ja värsket õhku. Jalutada ilma, et ümbritseks palju inimesi, olla oma mõtetega üksi.*
- *Rahu ja vaikus, kaunis loodus, annab uut energiat, võimalus puhata ja lähedastega kvaliteetaega veeta, looduses on head sportimisvõimalused.*
- *Korrastatud matkarajad, turvaline, vaheldusrikas, mitmekülgne, kergesti leitav.*
- *Mulle meeldib ka Eesti-välistel reisidel looduses viibida. Fantastiline on vaadata, kuidas loodus on kujunenud välja miljonite aastate jooksul vormi, mida ükski tehisklik ehitus ei suuda jäljendada.*
- *Minu jaoks ei ole vahet, kas Eestis või mujal. Oluline on uute paikade avastamine.*
- *Aktiivne puhkus, aeg perega, muid variante pole või ei saa neid oma eelarve piires endale lubada.*
- *Rahu, vaikus, puhtus. Puhas õhk. Imeline vaade. Tõeline puhkus, päriselt.*
- *Eesti loodus on ilus, kauneid paiku - ka metsikuid, ilma radade ja tähistuseta - on nii palju! Meeldib avastada uusi kohti ning nautida vaikust ja jälgida elu vabas looduses (linnud, loomad, putukad jne).*

KUS EELISTATAKSE LOODUSREISIL VIIBIDA?

- Vastajatel paluti nimetada tähtsuse järjekorras kuni 5 varianti, mis tüüpi kohtades nad loodusreisidel eelistavad viibida. NB! Küsimus puudutas looduses viibimist väljapoole oma elukohamaakonda reisides — s.t. see ei kajasta looduses viibimise eelistusi oma kodukohas, näiteks kodulähedases metsas või pargis.
- **Kõige eelistatum on mere ääres viibimine** - seda nimetas viie esimese eelistuse seas 83% loodusreisijatest ning esimese või teise eelistusena peaaegu pool vastanutest (47%).
- **Teisel kohal on väljaspool linna asuvas metsas viibimine** - seda nimetas viie esimese eelistuse seas 69% loodusreisijatest ning esimese või teise eelistusena 40% vastanutest.
- **Jõe / järve ääres või tähistatud matkarajal / looduse õpperajal** viibimist nimetas esimese või teise eelistusena 22% vastanutest.
- **Rabas** käimist nimetas esimese või teise eelistusena 18% ning **rahvuspargis / kaitsealal** käimist 17%.
- Muud rahvused eelistavad eestlastega võrreldes märkimisväärselt vähem käia rabas.
- Seevastu eelistavad muud rahvused eestlastega võrreldes tunduvalt rohkem viibida linnalooduses.

Kus eelistate oma Eesti-sisestel reisidel looduses viibida? (kuni 5 eelistust tähtsuse järjekorras)

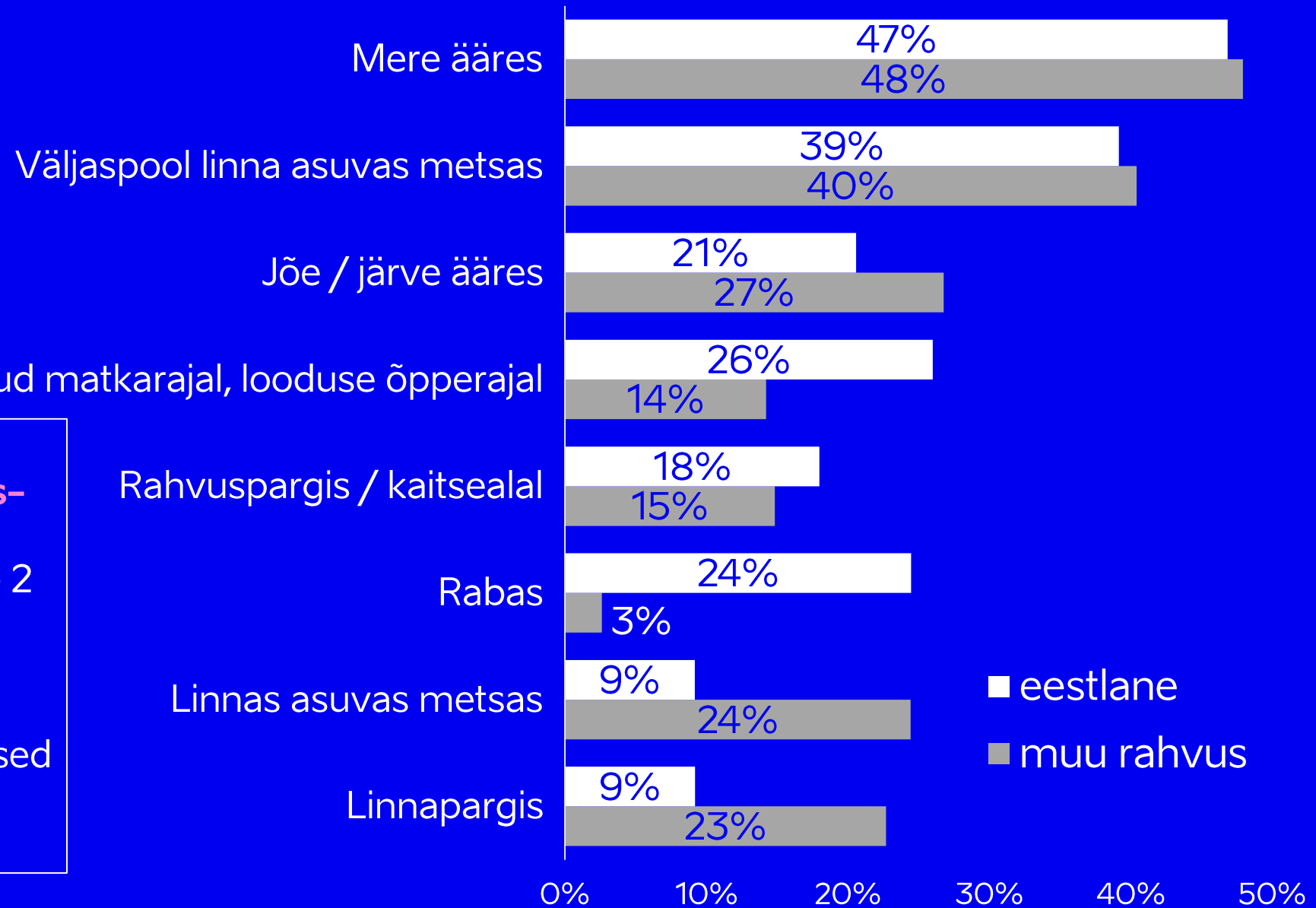
Arv näitab, mitu % loodusreisijatest nimetas antud kohta esimese 5 eelistuse seas

N=1127 Eesti elanikku (need, kes käisid sisereisidel looduses)

% vastanutest, kes nimetas antud tüüpi sihtkohas viibimist oma KAHE esimese eelistuse seas

Muud rahvused eelistavad eestlastega võrreldes märkimisväärselt vähem käia rabas: eestlastest nimetas raba esimese 2 eelistuse seas 24%, muudest rahvustest vaid 3%.

Seevastu eelistavad muud rahvused eestlastega võrreldes tunduvalt rohkem viibida linnalooduses.

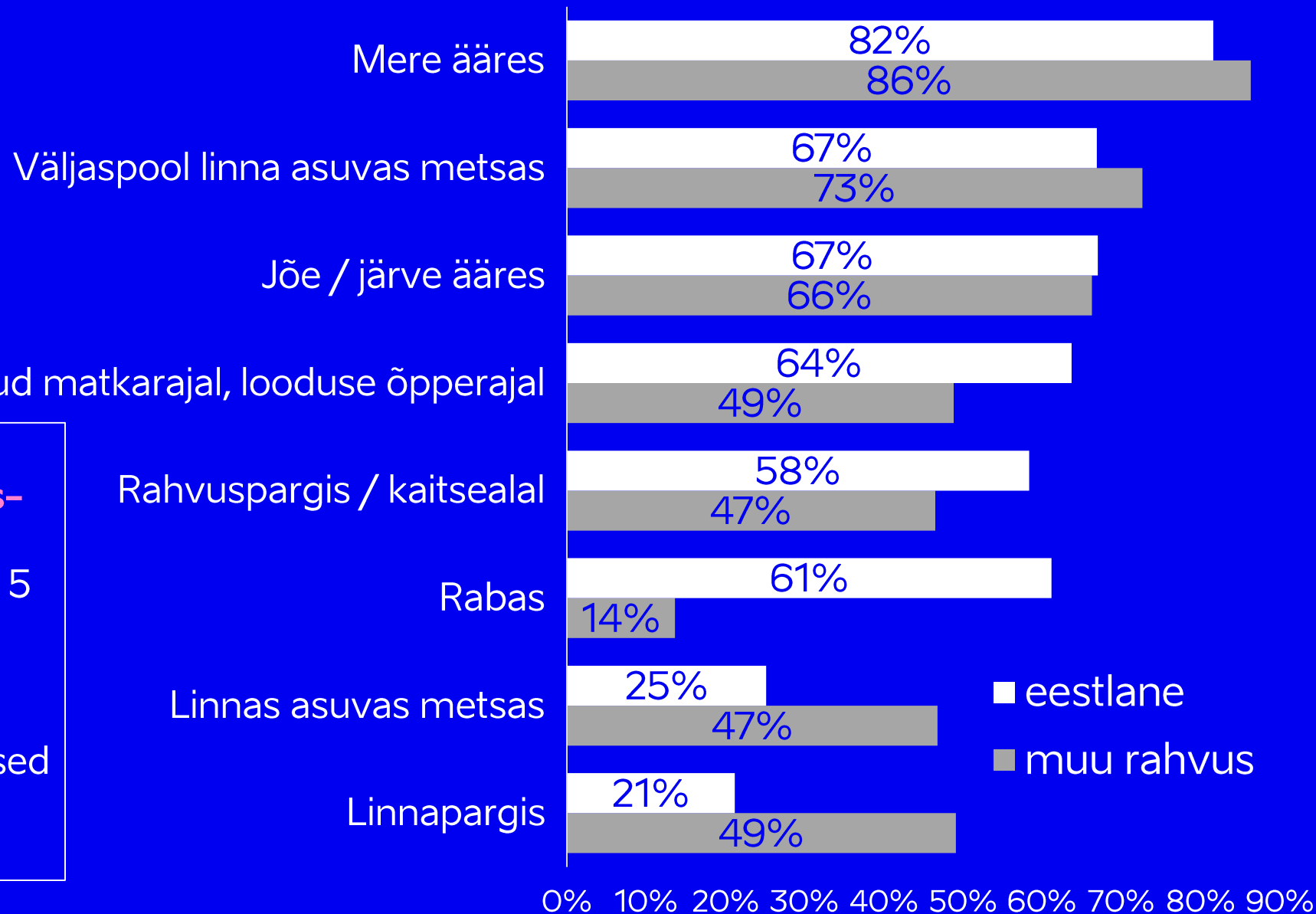

N=1127 Eesti elanikku (need, kes käisid sisereisidel looduses)

% vastanutest, kes nimetas antud tüüpi sihtkohas viibimist oma VIIE esimese eelistuse seas

Muud rahvused eelistavad eestlastega võrreldes märkimisväärselt vähem käia rabas: eestlastest nimetas raba esimese 5 eelistuse seas 61%, muudest rahvustest vaid 14%.

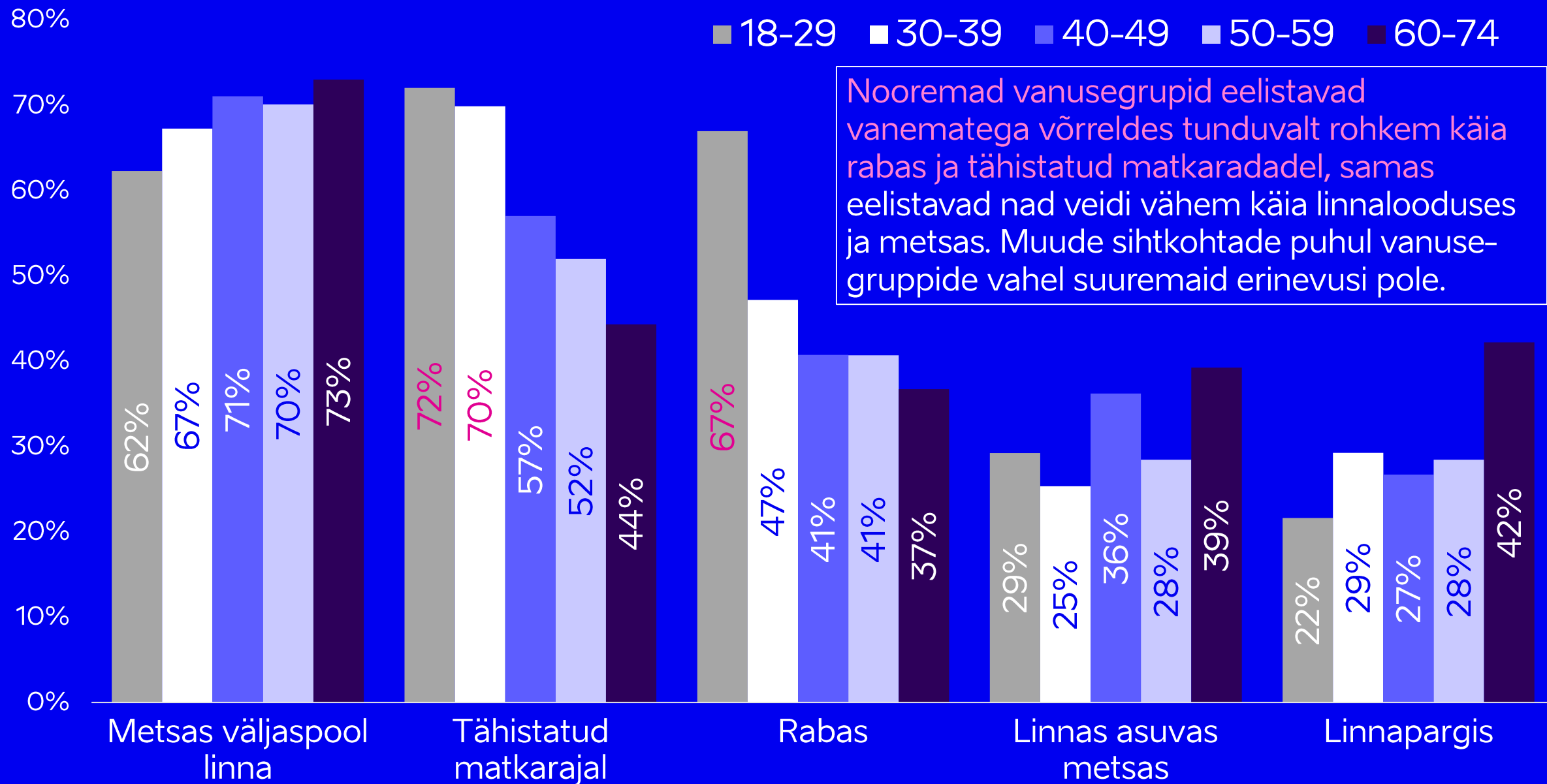
Seevastu eelistavad muud rahvused eestlastega võrreldes tunduvalt rohkem viibida linnalooduses.

N=1127 Eesti elanikku (need, kes käisid sisereisidel looduses)

% vastanutest, kes nimetas antud tüüpi sihtkohas viibimist oma VIIE esimese eelistuse seas

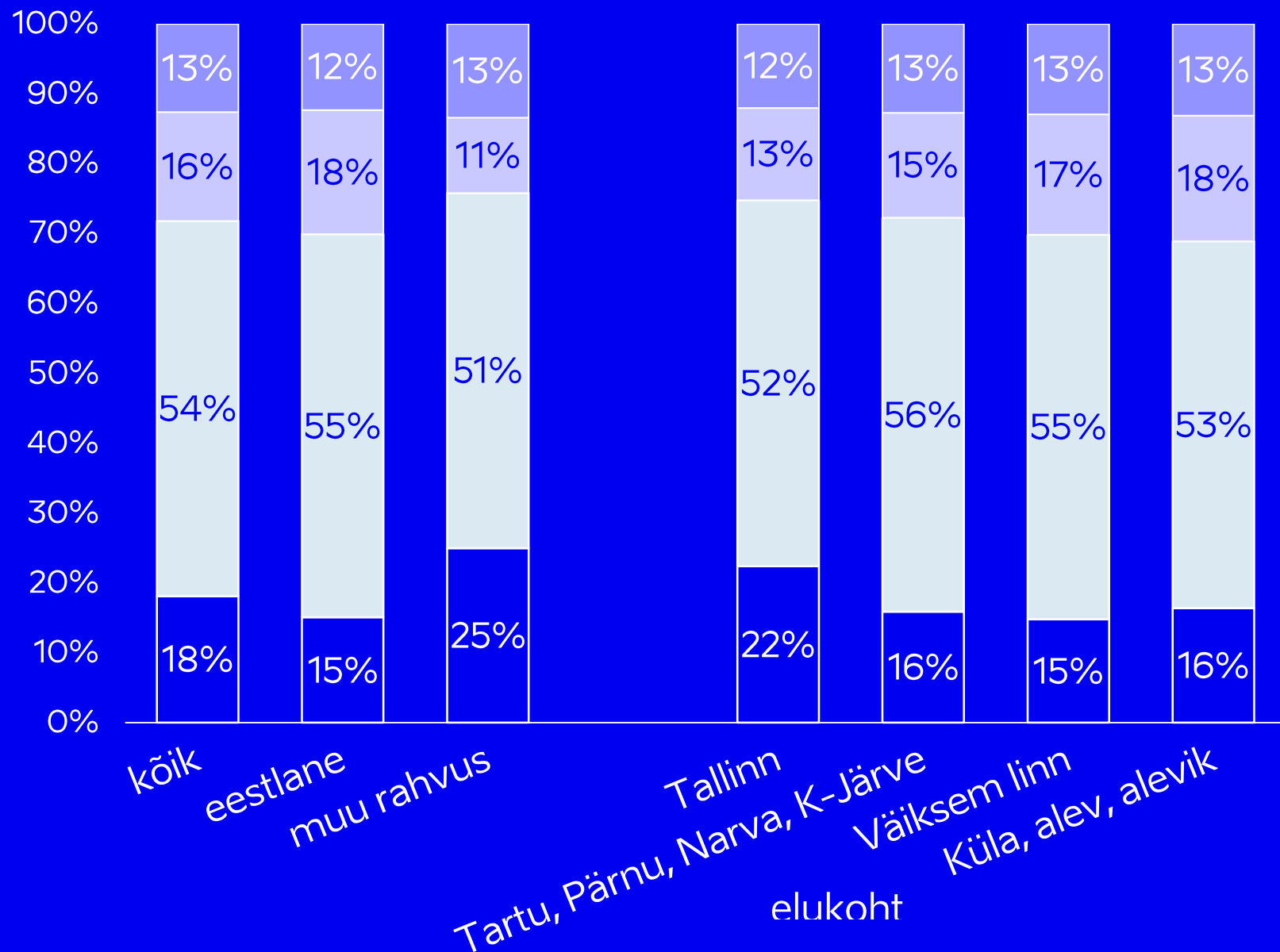

N=1127 Eesti elanikku (need, kes käisid sisereisidel looduses)

LOODUSES VIIBIMINE VÕRRELDES MUUDE REISITEGEVUSTEGA

- Vastajatel paluti valida etteantud variantidest üks, mis kõige rohkem iseloomustab seda, kui tähtis on nende reisidel loodus võrreldes muude tegevustega.
- **18%** ütlesid, et veedavad sellistel reisidel aega **tavaliselt ainult looduses**.
- Üle poole (**54%**) veedab sellistel reisidel aega **peamiselt looduses, kuid lisaks looduses viibimisele võtab osa ka muudest tegevustest** (näiteks käib kultuuri- või spordiüritustel, tutvub arhitektuuri, näituste või atraktsioonidega, külastab sugulasi või tuttavaid jne).
- 16% käib sellistel reisidel ka looduses, kuid muud tegevused on olulisemad.
- 13 protsendil ei ole kindlat eelistust.
- **Muude rahvuste seas** on veidi rohkem (25%) neid, kes veedavad sellistel reisidel aega **tavaliselt ainult looduses** (eestlaste seas on selliseid inimesi 15%). Samas on eestlaste seas mõnevõrra levinum ühendada looduses käimine muude ajaveetmisvõimalustega.
- Vanuse või sissetuleku kaupa ei ilmnenu suuremaid erinevusi.

Milline variant iseloomustab kõige rohkem reise, millel viibite looduses?

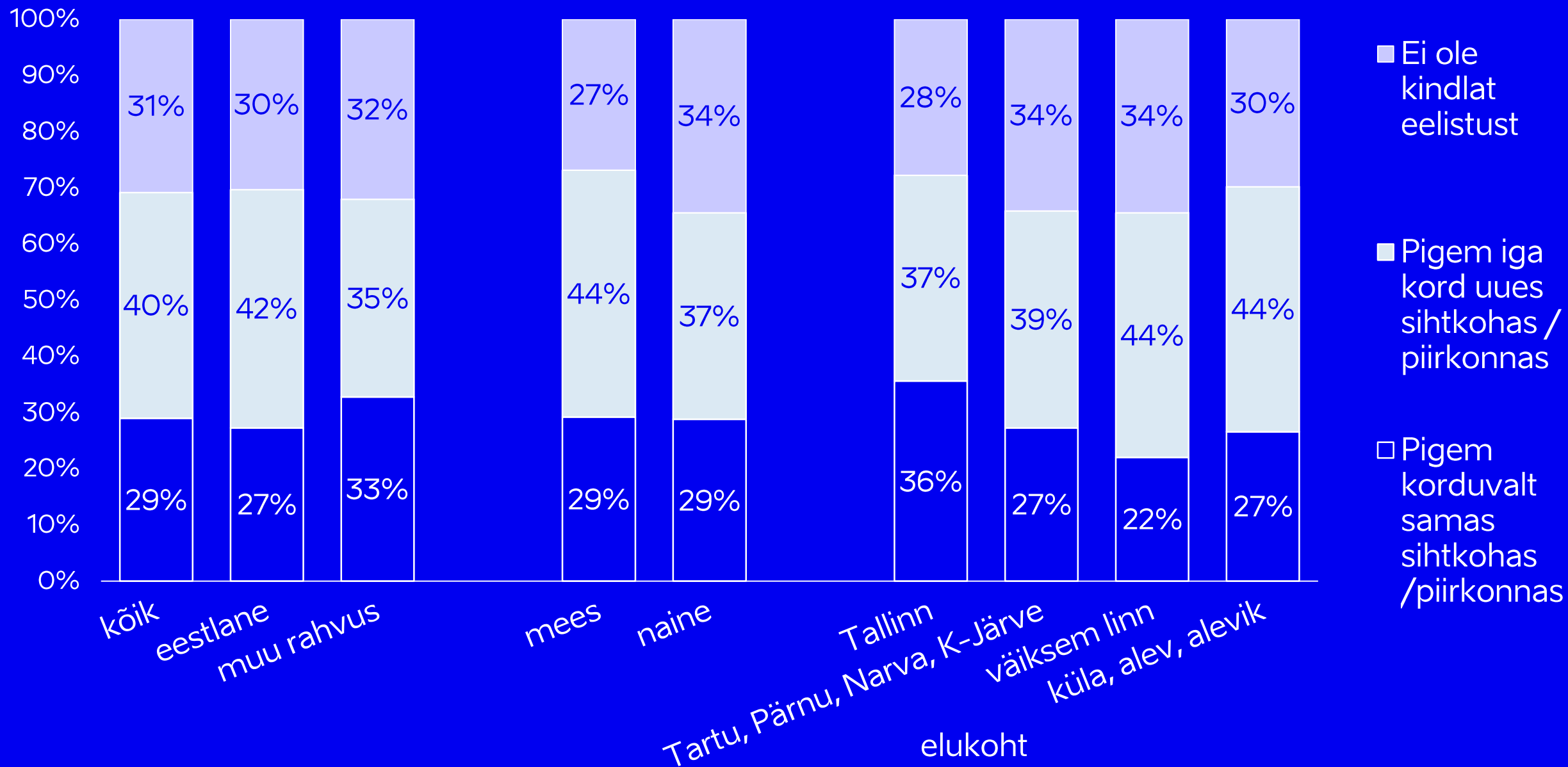
- Ei ole kindlat eelistust
- Käin sellistel reisidel ka looduses, kuid muud tegevused on olulisemad
- Veedan sellistel reisidel aega peamiselt looduses, kuid lisaks käin nt üritustel, tutvun arhitektuuri või näitustega, külastan tuttavaid jne.
- Viibin sellistel reisidel tavaliselt ainult looduses

N=1127 Eesti elanikku (need, kes käisid sisereisidel looduses)

KAS KÄITE LOODUSREISIDEL PIGEM KORDUVALT SAMAS VÕI IGA KORD ERINEVAS SIHTKOHAS / PIIRKONNAS?

- 29% käib loodusreisidel pigem korduvalt samas sihtkohas / piirkonnas, 40% käib pigem iga kord uues sihtkohas ja 31% ütles, et neil pole sihtkoha valikul kindlat eelistust.
- Neid, kes käivad pigem iga kord uues sihtkohas, on eestlaste seas mõnevõrra rohkem (42%) kui muude rahvuste seas (35%). Samuti on uute sihtkohtade eelistajaid mõnevõrra rohkem väiksemate linnade ja maakohtade elanike seas, nooremate vanusegruppide ja meeste seas.

Kas käite loodusreisidel pigem korduvalt samas või iga kord erinevas sihtkohas / piirkonnas?

N=1127 Eesti elanikku (need, kes käisid sisereisidel looduses)

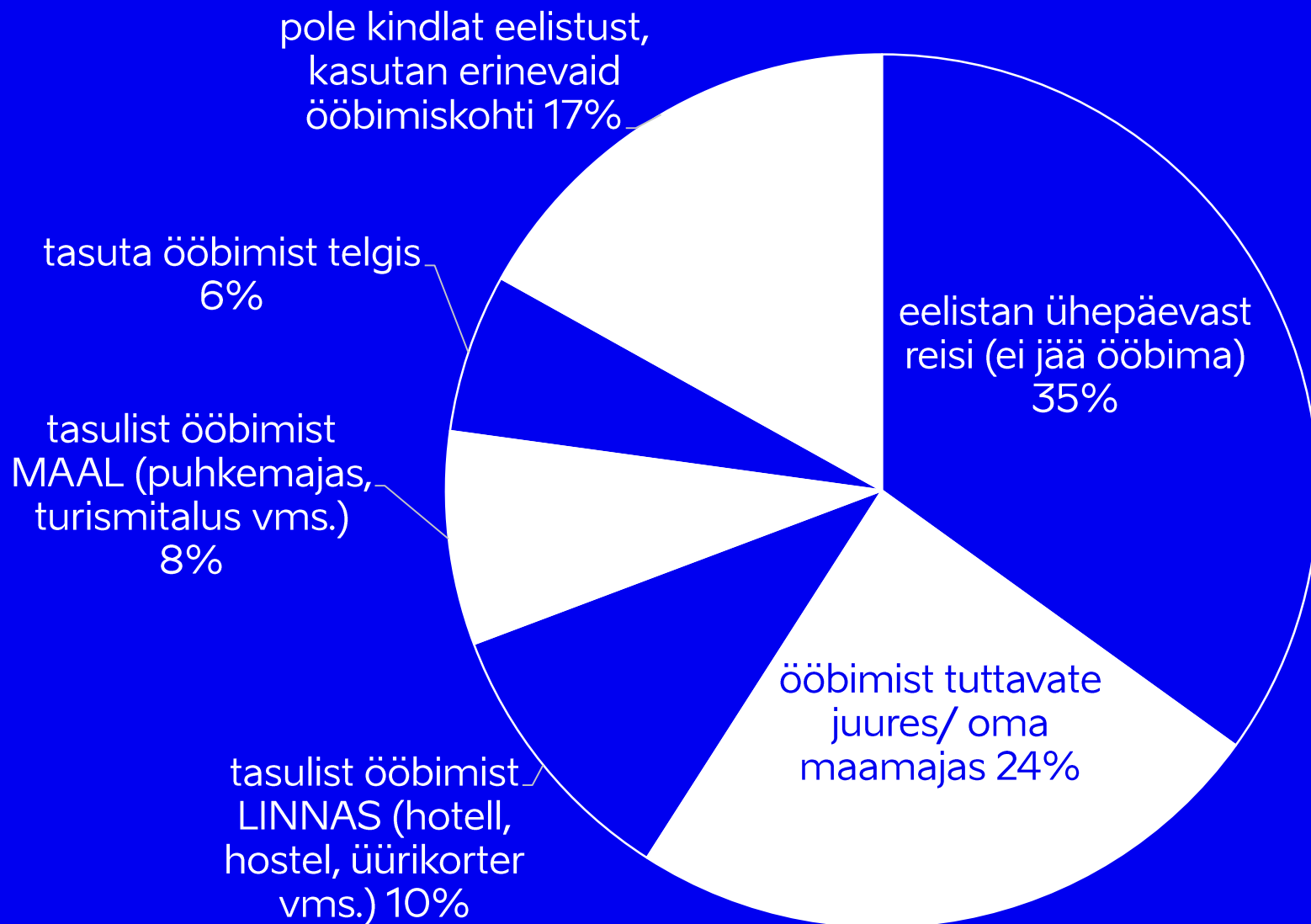
ÖÖBIMISKOHA EELISTUSED (1)

- **35%** eelistab loodusreisil ööbima mitte jääda, vaid teha **ühepäevareise**.
- **30%** eelistab **tasuta ööbimisvõimalust** (sh. 1/4 tuttavate juures, oma suvilas vms. ja 6% tasuta telgis).
- **18%** eelistab **tasulist majutust** – kusjuures veidi rohkem on nende seas **linnas** ööbimise eelistajaid (**10%**) ja veidi vähem (**8%**) **maal** asuva majutusettevõtte eelistajaid.
- **17%** ütles, et neil **pole kindlat eelistust**, nad võivad kasutada erinevaid ööbimiskohti.
- **Eestlastest 1/3 ja muudest rahvustest 40%** eelistab loodusesse sõita vaid **ühepäevareisile**.
- Tasulist majutust kasutades eelistavad eestlased praktiliselt võrdselt nii linnas (**8,7%**) kui ka maal (**8,4%**) asuvaid majutusettevõtteid. Muud rahvused aga eelistavad linnas asuvaid majutusettevõtteid tunduvalt rohkem (**14%**) kui maal asuvaid (**7%**).
- Tallinna jt. suuremate linnade elanikud eelistavad väiksemate linnade ja asulate elanikega võrreldes rohkem nii ühepäevareise kui ka tasuta ööbimist tuttavate juures või oma maamajas, vähem aga ööbimist maal asuvas majutusettevõttes või tasuta telkimist.

ÖÖBIMISKOHA EELISTUSED (2)

- Üle 50aastaste seas on noorematega võrreldes mõnevõrra rohkem (39%) neid, kes eelistavad ühepäevareise (alla 50aastastest on neid 1/3). Samas on üle 50aastaste seas mõnevõrra vähem (3%) telkimise eelistajaid kui nooremate vanusegruppide seas (8%). Muude variantide puhul vanusegruppide vahel eriti erinevusi ei ilmnenu.
- Naistest 32% ja meestest 38% eelistab loodusesse sõita vaid ühepäevareisile.
- Tasulist majutust kasutades eelistavad mehed praktiliselt võrdselt nii linnas (8%) kui ka maal (8%) asuvaid majutusettevõtteid. Naised aga eelistavad linnas asuvaid majutusettevõtteid mõnevõrra rohkem (12%) kui maal asuvaid (8%). Naiste seas aga on mõnevõrra vähem (3%) telkimise eelistajaid kui meeste seas (9%).
- Üle 1000eurose netosissetulekuga inimesed eelistavad madalama sissetulekuga inimestega võrreldes mõnevõrra vähem ühepäevareise, samas aga mõnevõrra rohkem linnas asuvas majutusettevõttes ööbimist.

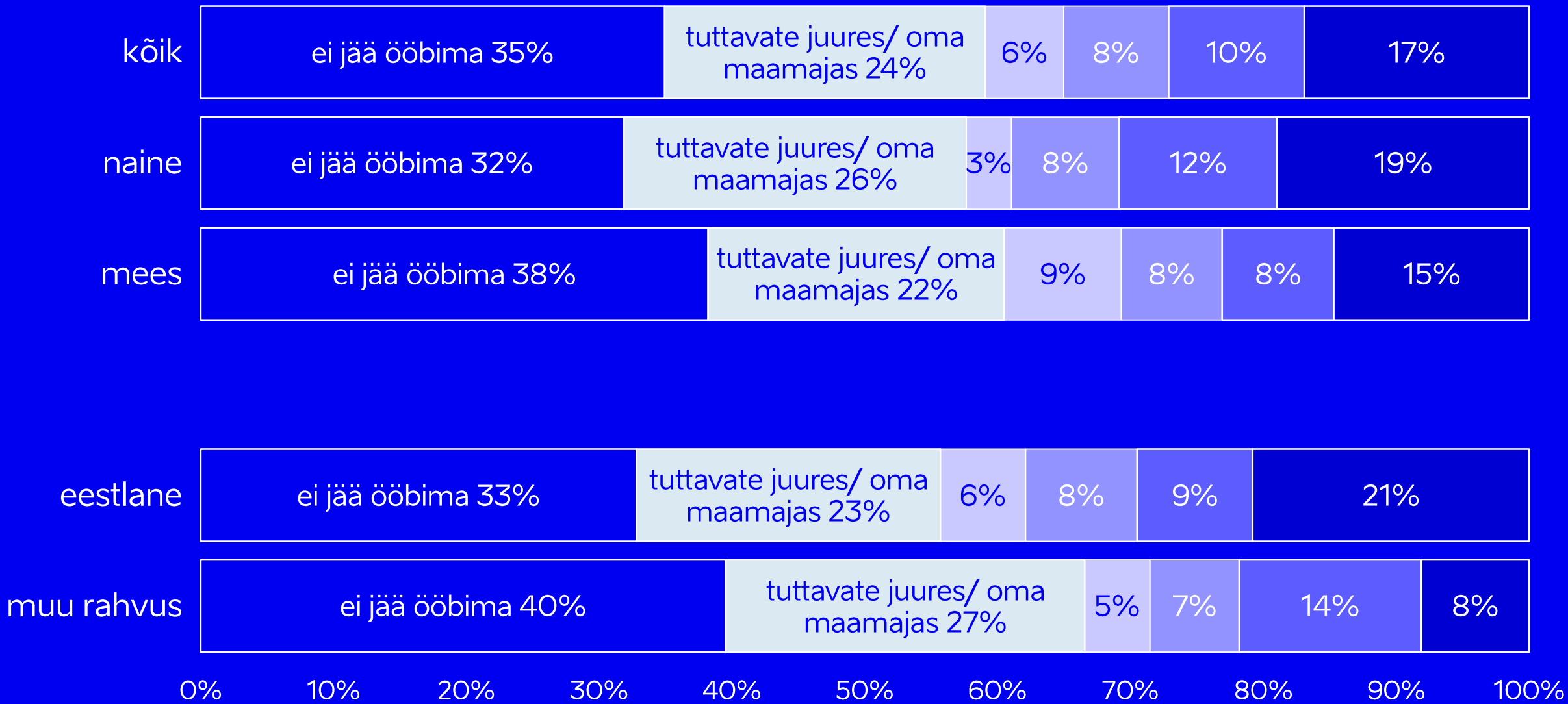
Milline variant iseloomustab kõige paremini Teie ööbimiskoha eelistust loodusreisidel?

Milline variant iseloomustab kõige paremini Teie ööbimiskoha eelistust loodusreisidel?

■ tasuta telgis   ■ tasuta eest maal   ■ tasuta eest linnas   □ kasutan erinevaid kohti

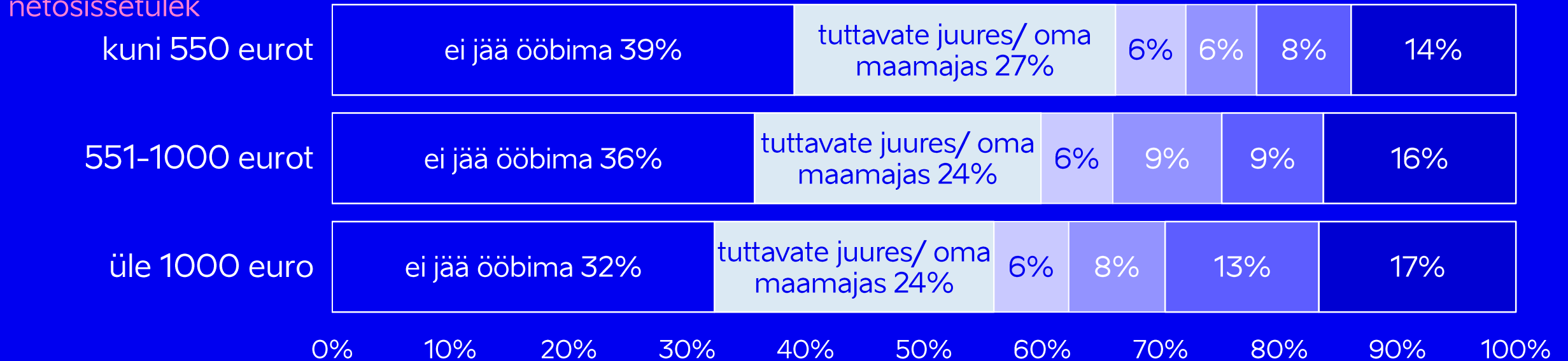
Milline variant iseloomustab kõige paremini Teie ööbimiskoha eelistust loodusreisidel?

■ tasuta telgis
 ■ tasu eest maal
 ■ tasu eest linnas
 ■ kasutan erinevaid kohti

elukoht

netosissetulek

*Tallinn, Tartu, Pärnu, Narva, Kohtla-Järve

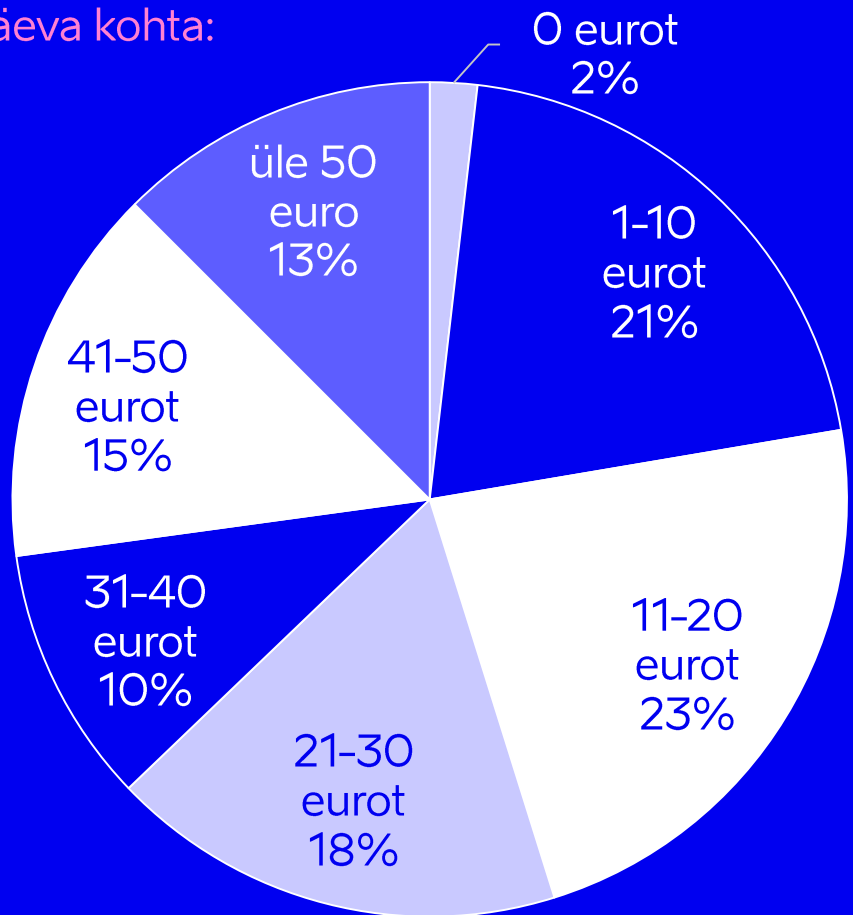
KUI PALJU KULUTASITE OMA VIIMATI TEHTUD LOODUSREISIL?

- ÜHEPÄEVASEL loodusreisil kulutasid vastajad päeva kohta **keskmiselt 24 eurot** (inimese kohta).
- 9% ühepäevareisijatest ei kulutanud üldse, pooled kulutasid 1-20 €, 1/5 kulutas 21-40 € ja 1/5 üle 40 €.
- MITMEPÄEVASEL loodusreisil kulutasid vastajad **reisi jooksul keskmiselt 78 eurot ja ühel reispäeval 31 eurot inimese kohta** (mitmepäevasel reisil viibiti keskmiselt 2,5 päeva).
- 2% mitmepäevareisijatest ei kulutanud üldse, 43% kulutas 1-20 eurot, 28% kulutas 21-40 eurot ja 27% kulutas üle 40 euro reispäeva kohta.
- Mitmepäevareisil kulutasid alla 1000eurose netosissetulekuga vastanud 28 eurot ja sellest kõrgema sissetulekuga vastanud 35 eurot päevas, ühepäevareiside puhul sissetulek kulutuste suurust ei mõjutanud.
- Peamiselt kulutati loodusreisil **transpordile ja toidule**. Eelkõige osteti toitu ja jooke kauplusest, nt looduses pikniku pidamiseks; vähem oli levinud restoranis / kohvikus söömine või matkakorraldajalt toitlustuse tellimine. **Majutusele** kulutas 49% mitmepäevasel reisil käinutest (ülejäanud kasutasid tasuta ööbimist).
- 6% ühepäevareisijatest ja 19% mitmepäevareisijatest ostis **paketi**, milles sisaldus ühtse hinna eest mitu teenust (näiteks varustuse rent, matkajuht/ loodusgiid, toitlustus, majutus või transport).

% vastanutest, kes kulutas loodusreisil nimetatud summa (päeva kohta)

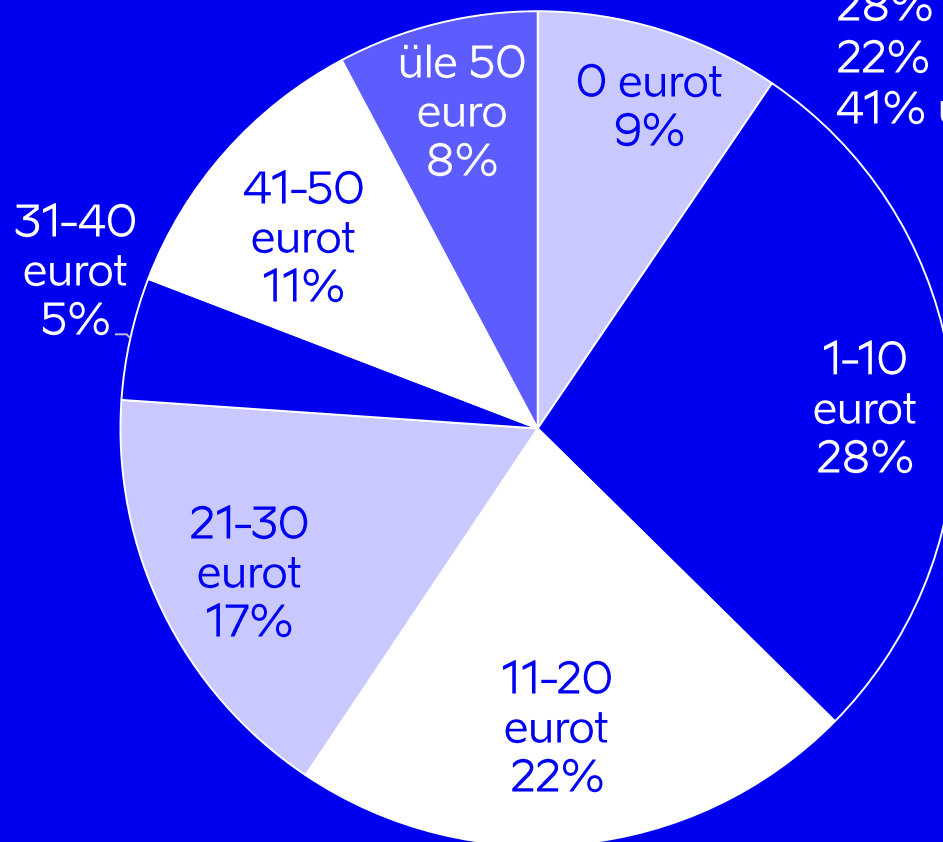
vastanud, kes käisid **mitmepäevasel** reisil:

päeva kohta:

vastanud, kes käisid **ühepäevasel** reisil:

9% ei kulutanud üldse, 28% kulutas 1-10 €, 22% kulutas 11-20 € ja 41% üle 21 €

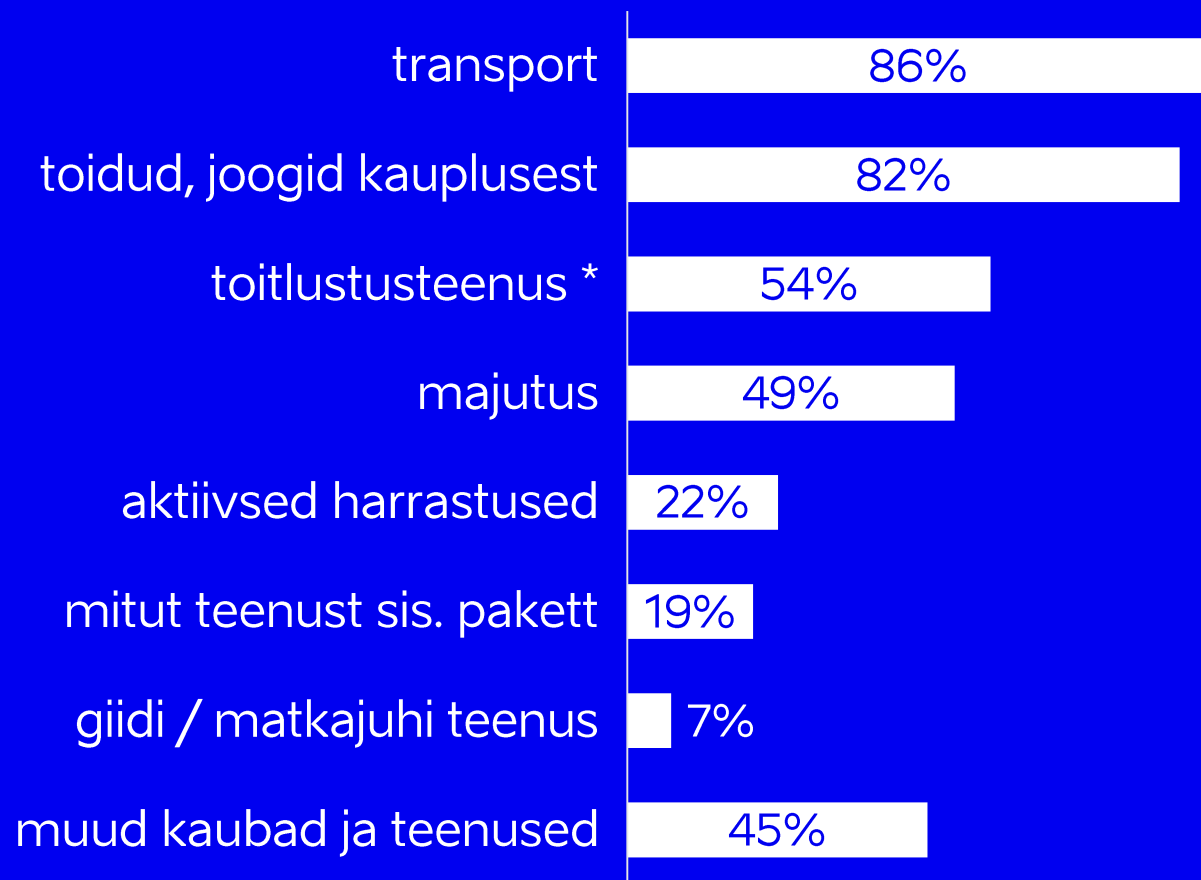
mitmepäevasel loodusreisil kulutati **päeva kohta keskmiselt 31 eurot** ja reisi jooksul **78 eurot**

ilma ööbimiseta loodusreisil kulutati **päeva kohta keskmiselt 24 eurot**

N=1127 Eesti elanikku (need, kes käisid sisereisidel looduses)

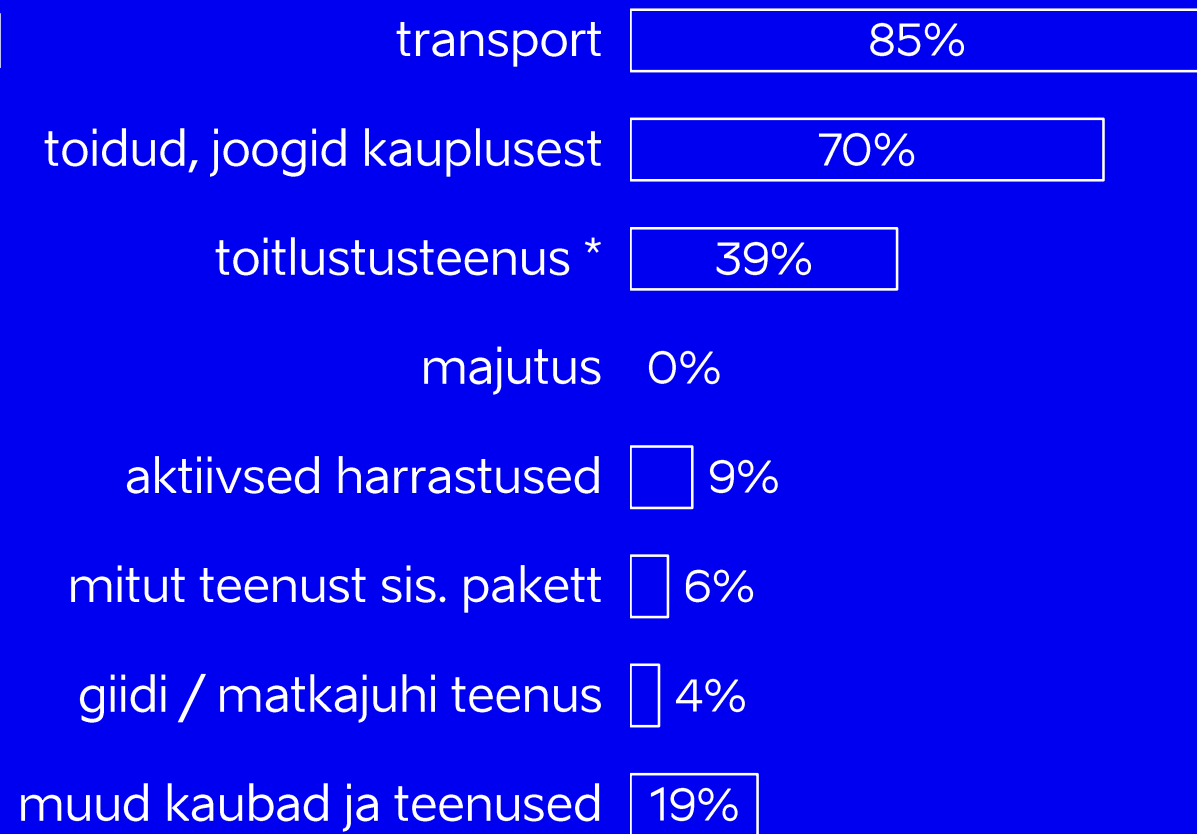
% vastanutest, kes kulutas loodusreisil antud kululiigile

vastanud, kes käisid mitmepäevasel reisel:

neist, kes käisid mitmepäevasel reisel, kulutasid majutusele umbes pooled (49%)

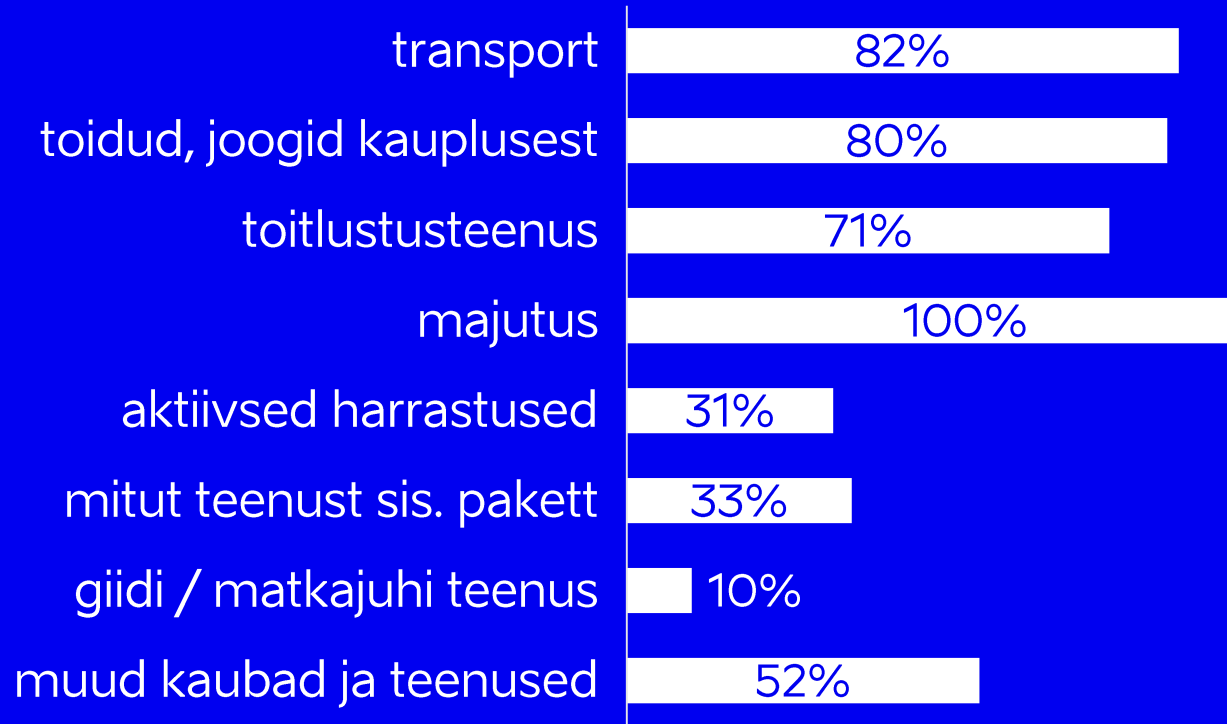
vastanud, kes käisid ühepäevasel reisel:

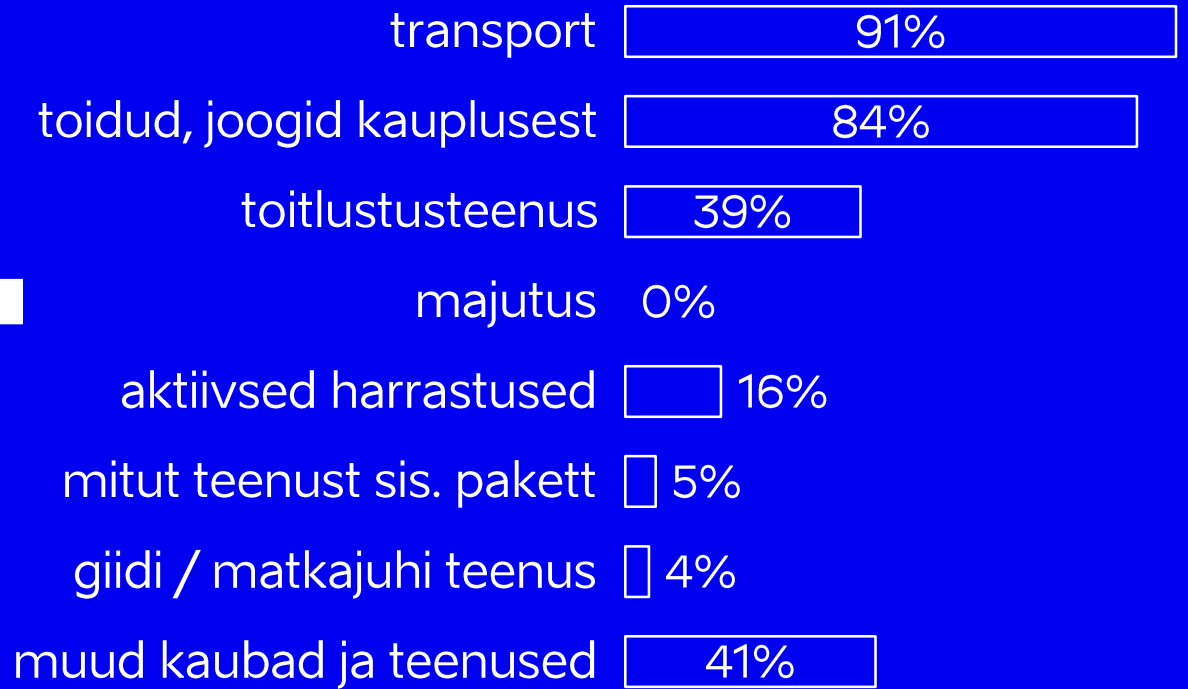
* restoranis / kohvikus söömine või matkakorraldajalt toitlustuse tellimine

% vastanutest, kes kulutas MITMEPÄEVASEL loodusreisil antud kululiigile

vastanud, kes ööbisid **tasulises** majutuses:

vastanud, kes ööbisid **tasuta** majutuses:

Tasulises majutuses ööbijad kulutasid päeva kohta keskmiselt 42 eurot ja reisi jooksul 110 eurot

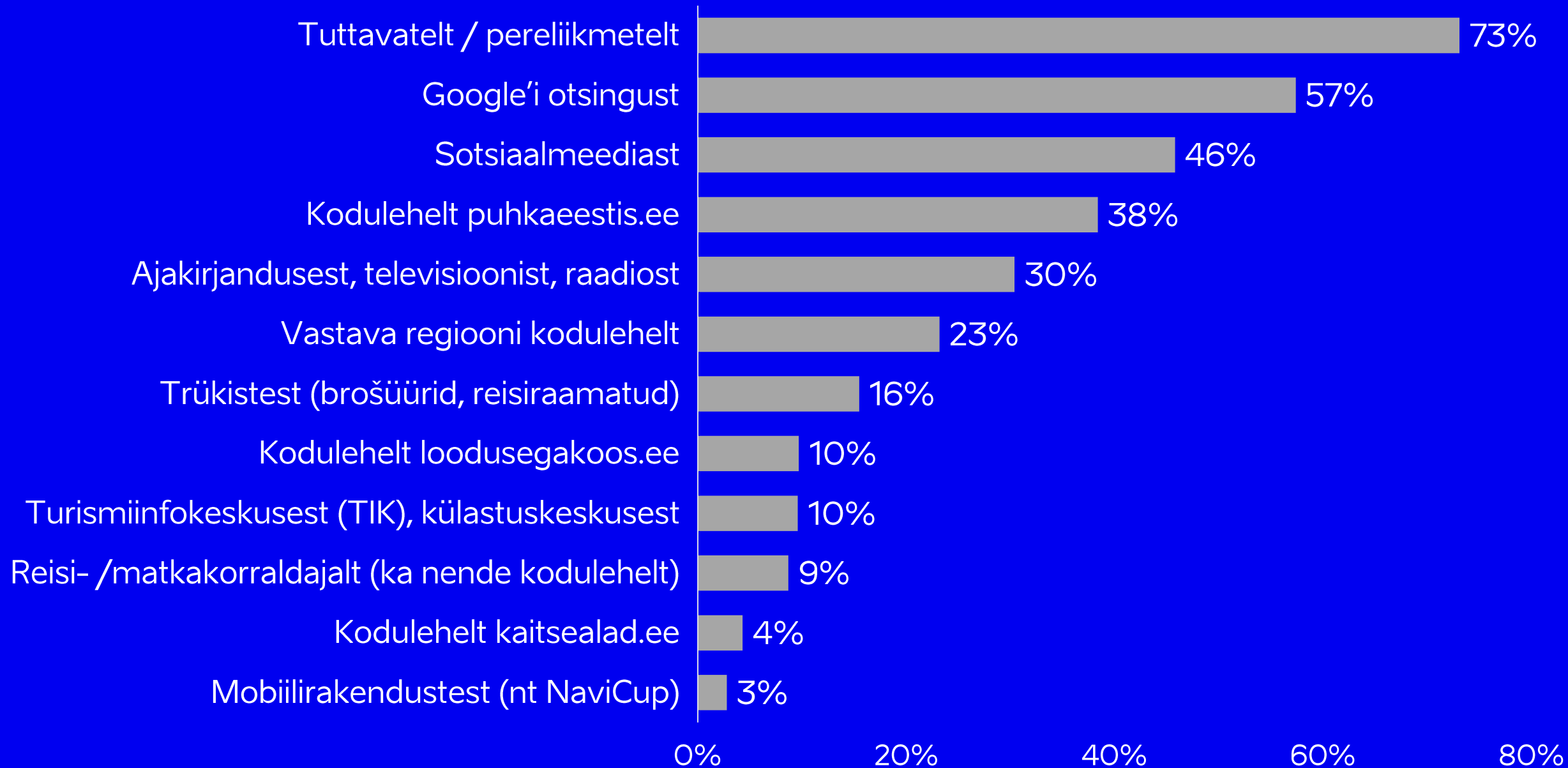
Tasuta majutuses ööbijad kulutasid päeva kohta keskmiselt 20 eurot ja reisi jooksul 49 eurot

Tasulises majutuses ööbijate seas oli rohkem neid, kes kulutasid ka muudele tasulistele teenustele: toitlustusteenusele, reisipaketile, aktiivsetele harrastustele, giiditeenusele. Rohkem kulutasid reisile ka need, kes ei viibinud kogu reisi ainult looduses, vaid võtsid osa ka muudest tegevustest (ürituste, vaatamisväärsuste jm külastamine).

KUST SAATE ENAMASTI INFOT LOODUSREISIDEKS EESTIS?

- Vastajad võisid märkida kuni 5 tähtsamat infoallikat.
- 73% saab infot tuttavatelt ja pereliikmetelt, 57% Google'i otsingust, 46% sotsiaalmeediast, 38% kodulehelt puhkaeestis.ee ja 30% ajakirjandusest, televisioonist või raadiost.
- Vastava regiooni / sihtkoha kodulehelt saab infot 23%, trükistest / reisiraamatutest 16%, kodulehelt loodusegakoos.ee 1/10 ja turismiinfokeskusest või külastuskeskusest samuti 1/10.
- Eestlastega võrreldes kasutavad muud rahvused vähem erinevaid kodulehti — nii Google'i otsingut, regionide kodulehti kui ka kodulehti puhkaeestis.ee, loodusegakoos.ee ja kaitsealad.ee. Võrreldes eestlastega aga kasutavad muud rahvused mõnevõrra rohkem reisi- või matkakorraldajalt saadud infot.
- Tuttavad ja pereliikmed on kõigile vanusegruppidele ülekaalukalt kõige olulisem infoallikas.
- Tuttavatele lisaks saavad nooremad vanusegrupid infot peamiselt internetist — eelkõige Google'i otsingust ja sotsiaalmeediast. Mida vanem vanusegrupp, seda rohkem kasutavad nad lisaks internetile ka meediat, trükiseid, turismiinfokeskusi või külastuskeskusi ning reisi- või matkakorraldajat. Näiteks 60-74aastastele on lisaks tuttavatele (kust saab infot 73%) teisel kohal ajakirjandus, televisioon või raadio (kust saab infot 46%).

% vastanutest, kes enamasti saab looduses reisimiseks infot antud infoallikast

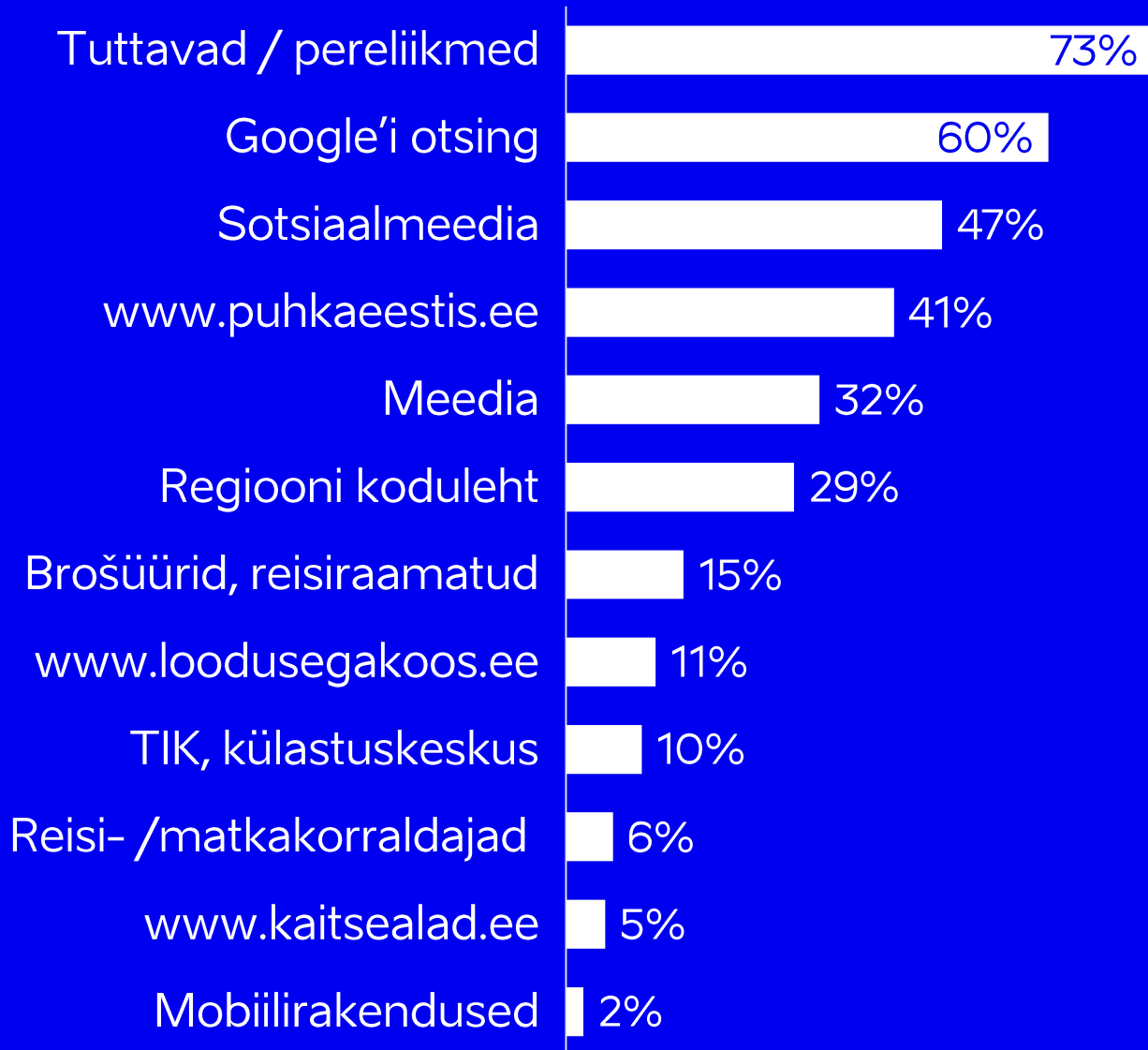

N=1127 Eesti elanikku (need, kes käisid sisereisidel looduses)

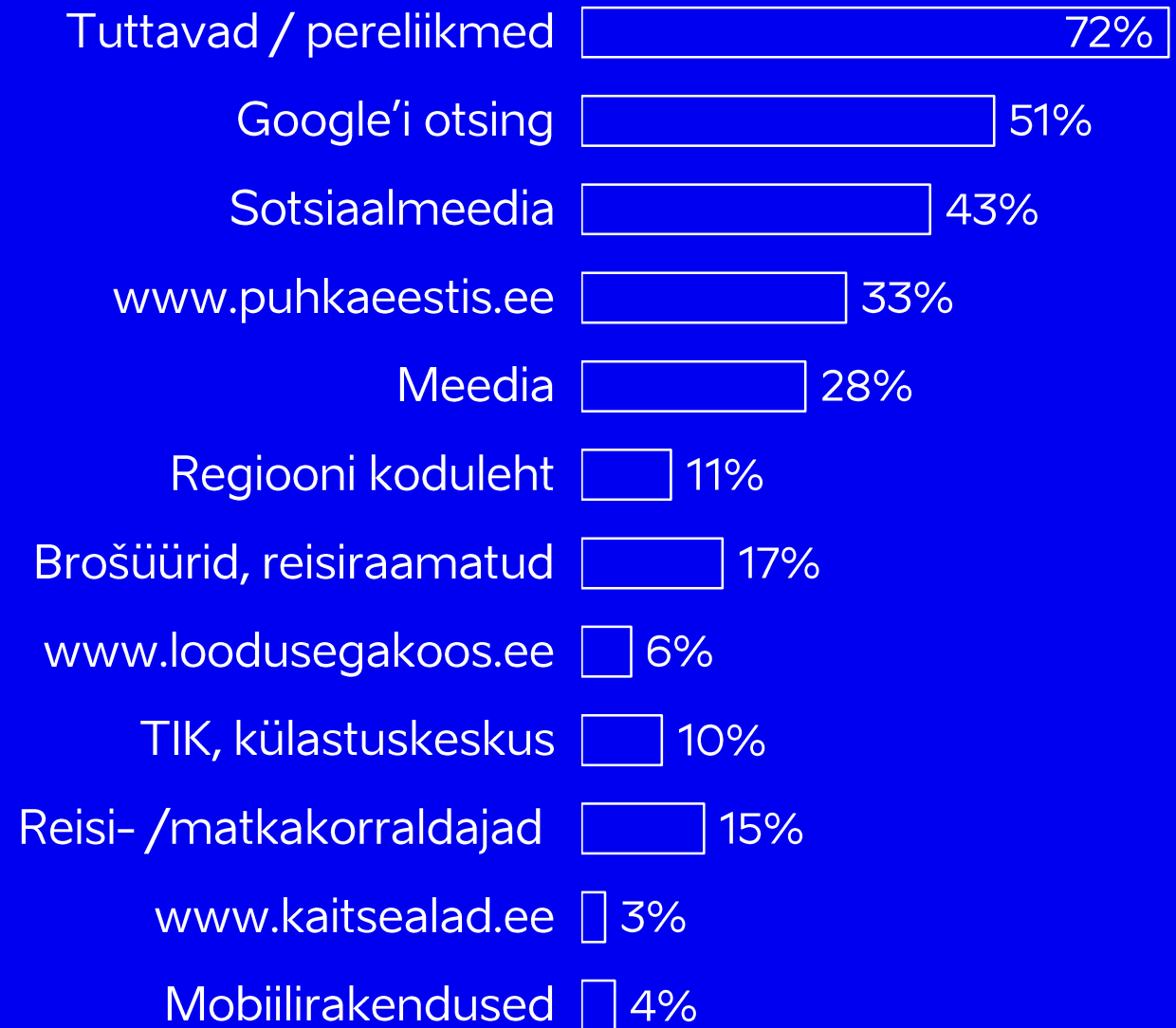

% vastanutest, kes enamasti saab looduses reisimiseks infot antud infoallikast

eestlased:

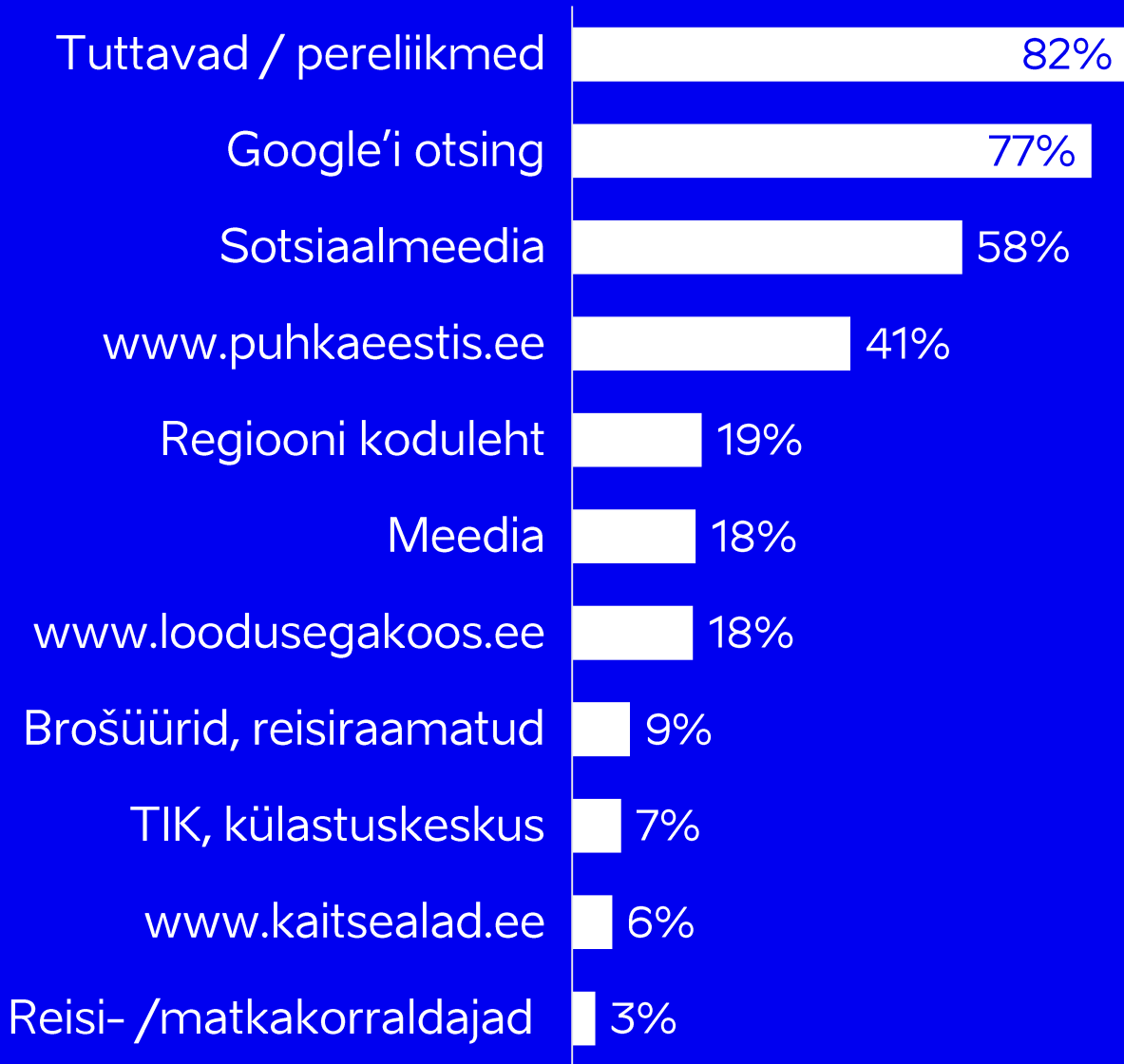

muud rahvused:

% vastanutest, kes enamasti saab looduses reisimiseks infot antud infoallikast

18-29aastased:

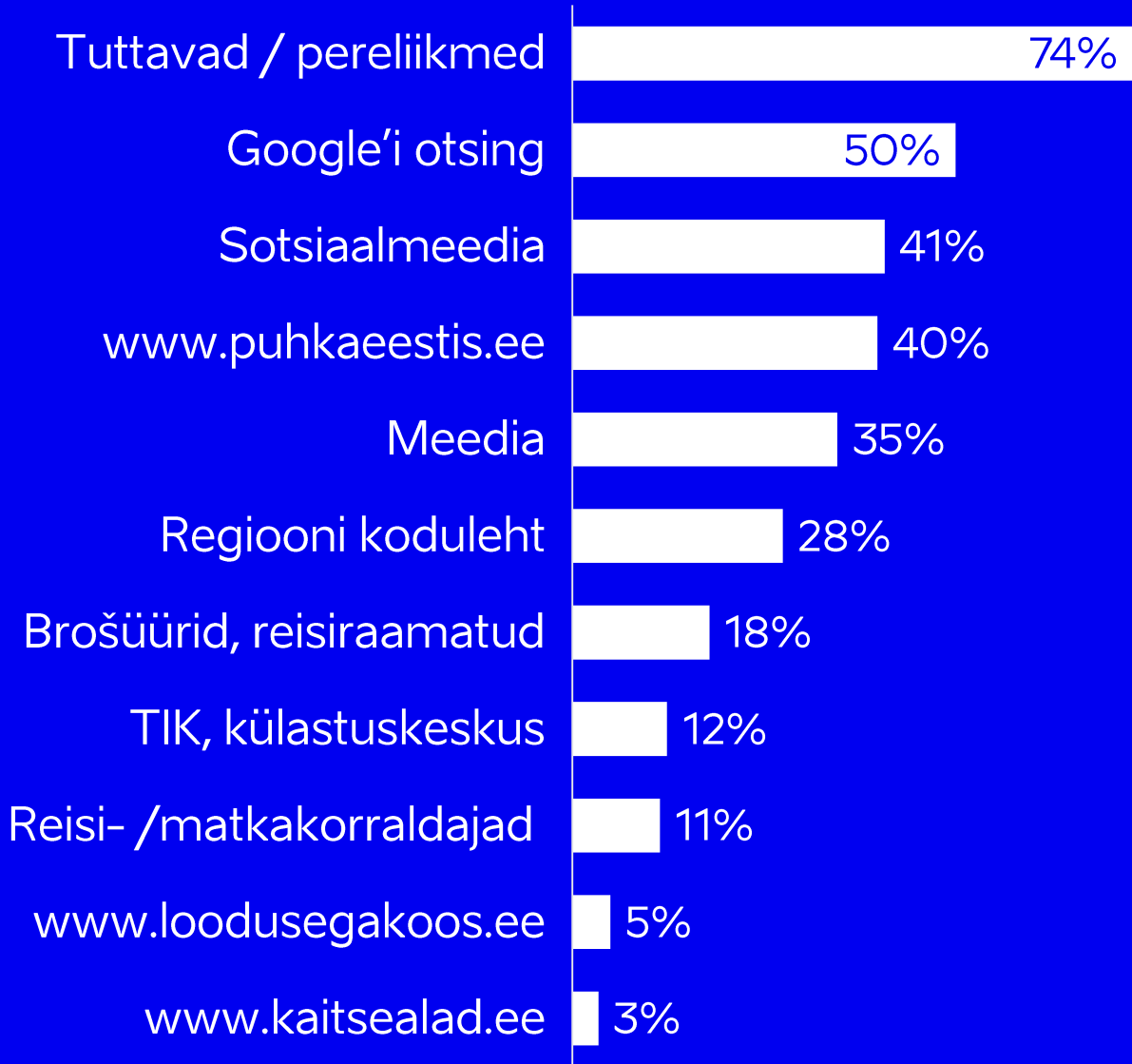

30-44aastased:

% vastanutest, kes enamasti saab looduses reisimiseks infot antud infoallikast

45-59aastased:

60-74aastased:

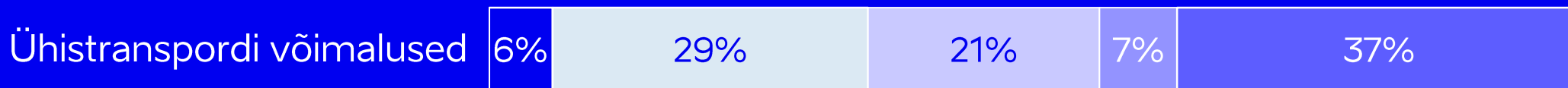
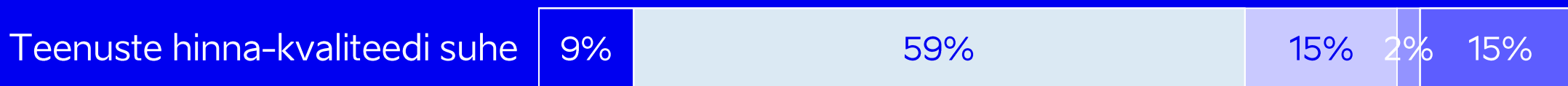
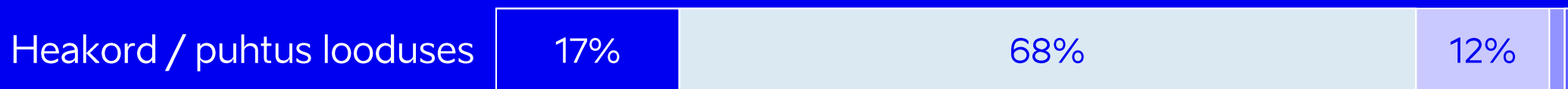

RAHULOLU EESTIS LOODUSES REISIMISE VÕIMALUSTEGA

- Vastajailt küsiti hinnangut viiele tegurile, millega loodusreisil kokku puututakse.
- Küsitud teguritest sai kõige kõrgemad hinded **info leidmine enne reisi** – sellega oli väga rahul 27% ja pigem rahul 2/3 loodusreisijatest.
- Eelmisega võrreldes vaid veidi madalama hinde sai **info leidmine looduses olles** (viidad, infotahvlid) – sellega oli väga rahul 18% ja pigem rahul 70% loodusreisijatest.
- **Heakorra ja puhtusega looduses** oli väga või pigem rahul 85%.
- **Teenuste hinna-kvaliteedi suhtega** oli väga rahul 9% ja pigem rahul 59% loodusreisijatest (kokku 68%). Samas pigem ei olnud rahul 17% ja hinnangut ei osanud anda 15%. Alla 1000eurose netosissetulekuga vastajatest oli sellega rahul 2/3, kõrgema sissetulekuga inimestest aga 3/4.
- Küsitud teguritest said madalaima hinde **ühistranspordi võimalused** – sellega oli väga rahul vaid 6% ja pigem rahul 29% loodusreisijatest. Pigem või üldse ei olnud rahul 28%, samas ei osanud hinnangut anda 37%. Keskmisest tunduvalt rohkem on ühistranspordiga rahul need, kes eelistavad käia linnametsas või linnapargis, kõige vähem aga on rahul need, kes eelistavad käia rabas või tähistatud matkarajal / õpperajal.

Rahulolu Eestis looduses reisimise võimalustega

□ Väga rahul   ■ Pigem rahul   ■ Pigem ei ole rahul   ■ Pole üldse rahul   □ Ei oska öelda

0% 10% 20% 30% 40% 50% 60% 70% 80% 90% 100%

N=1127 Eesti elanikku (need, kes käisid sisereisidel looduses)

MILLEST TUNNETE ENIM PUUDUST LOODUSES REISIMISEL? (lahtine küsimus)

- **60% vastanutest ütles, et ei tunne millestki puudust**, kõik neile vajalik on olemas. Osa vastanuid ütles põhjenduseks, et neile meeldib käia metsikus looduses ja mingeid teenuseid nad seal käies ei soovigi. Osa põhjendas, et varustavad end kõige vajalikuga ise ja kohapealsetest teenustest puudust ei tunne – otsivad enne reisi vajalikku infot, kasutavad oma transporti, kõik vajaliku võtavad ise kaasa.
- 10% tunneb puudust **korralikest tualettidest**, 6% **infost enne reisi või reisi ajal**. Nimetati probleeme viitade ja matkaradade tähistusega, sooviti ülevaatlikumaid kodulehti, kus kogu huvipakkuv info oleks lihtsalt leitav, sooviti informatiivseid mobiilirakendusi või audiogiide, kust saada infot mitte ainult looduse, vaid ka sihtkoha ajaloo kohta. Nimetati ka venekeelse info puudust. Mitu vastajat nimetas soovi saada operatiivset infot radade läbitavuse või matkaradade / puhkekohtade hõivatuse kohta.
- 4% tunneb puudust (soodsatest) **söögikohtadest** ja 4% **ühistranspordiühendustest** (sh. rongiühendustest, et saaks rongi kaasa võtta jalgratta).
- 3% nimetas probleeme **prügiga** (prügikastid puuduvad või on täis, metsades on prügi maas).
- 3% soovis rohkem pinkide ja laudadega **puhkekohti**, lõkkeplatse, varjualuseid või lihtsalt istepinke.

MILLEST TUNNETE ENIM PUUDUST LOODUSES REISIMISEL? (lahtine küsimus)

- Veel tunti puudust **pesemisvõimalustest** telkijatele, **soodsatest ööbimisvõimalustest** (sh. telgis või haagissuvilas), ning võimalusest saada **puhast (joogi)vett**. Nimetati ka, et kõikjal pole piisavalt **parkimiskohti** ja **varustuse renti**, kohati on probleeme **mobiililevi või internetiga** looduses.

Näiteid vastustest:

- *Ei oskagi millestki puudust tunda, oleme oma käigud ette planeerinud ja vajalikud asjad kaasa võtnud. Võib-olla kui oleksime kasutanud giidi v reisijahi teenust, oskaksime sellest ise käies puudust tunda, kuna meile meeldib rohkelt infot saada sihtkohast.*
- *Ei tunne nagu millestki puudust. Kui, siis on vahest toidlustusega probleeme, kuna kõik majutuskohad ei paku isegi hommikukohvi mitte.*
- *Ei tunne otseselt millestki puudust. Aga mobiililevi võiks kohati parem olla ;)*
- *Ei tunne puudust otseselt millestki, naudin väheste võimalustega matkamist kõige rohkem.*
- *Ei tunne puudust teenustest - mõte on teenustest eemale saada looduses.*
- *Ei tunne puudust. Hea, et tasuta on!*
- *Ei tunne teenustest puudust. Ma panen kaardil oma marsruudi paika ja siis ka lähen.*

MILLEST TUNNETE ENIM PUUDUST LOODUSES REISIMISEL? Näiteid vastustest (2)

- *Looduses reisisid olen arvestanud ilma teenusteta hakkama saamisega. Kõik pakutavad teenused on pigem meeldivad lisandid, kuid puudust ei tunne.*
- *Kõik on olemas. Tänu RMK-le!*
- *Lähen reisima/matkama oma infot kasutades. Teenuseid ei kasuta.*
- *Matkade vabatahtliku korraldajana ei tunne ma ühestki teenusest puudust. Tõeline loodussõber ei aja taga hotelle, teenindajaid ega muid mugavusi.*
- *Üldjoontes olen seisukohal, et mida puutumatum loodus, seda parem – ei tunne ühestki teenusest puudust.*
- *WC-d :) Seal, kus on, kipuvad need olema pigem räpased. Kuna loodusesse minek on minu jaoks rahulik tegevus, ei tunne kindlasti puudust müügiputkadest jms.*
- *Hügieeninõuetele vastavast tualetist.*
- *Väga vähestes kohtades avalikel telkimisplatsidel on korralik tualett.*
- *Käimlad, puhta vee saamise võimalused.*
- *Puhta vee kraanid võiks olla matkaradadel.*
- *Audiogiididest või tutvustustest, ajalooengutest, mida võiks nt mobiilirakendusest kuulata.*
- *Silte võiks rohkem olla, mis räägivad koha ajaloost.*

MILLEST TUNNETE ENIM PUUDUST LOODUSES REISIMISEL? Näiteid vastustest (3)

- Täpsed teeviidad matkarajal olles. Rohkem huvitavat infot ja fakte vastava paiga looduse ja ajaloo kohta.
- Võiks olla selline kaart, mis näitab asukoha ümbruse vaatamisväärsusi ja et oleks lingiga leitav kohe ka ajalugu/ tutvustus.
- Info võiks olla võib-olla paremini grupeeritud. Näiteks kui otsida matkaradasid, siis neid haldavad erinevad asutused ja seega peab mitme erineva vahelt infot otsima.
- Kompleksne info: loodusrajad, transport, toitlustus, meelelahutus.
- Korralik teavituskampaania kodulehtedest, kust looduses reisimiseks infot leida. Eri lehed (loodusegakoos.ee, kaitsealad.ee jne) koondada ühe alla.
- Ühest konkreetsest kaardist, kus erinevad võimalused kohe peal on. Tavaliselt tuleb mitu lehekülge, nimekirja paralleelselt lahti hoida ja infot otsida.
- Infot võiks rohkem olla matkaradade ja vaatetornide kohta. Nt eraldi äpp, kus oleks ka väiksemad kohad kirjas.
- Suvel telkima minnes olid kõik RMK telkimisplatsid ülerahvastatud, seega oleks olnud vajalik teave platside hõivatuse osas.
- Head kaarti, millised metsad on avatud liikumiseks
- Loodusradade kaartidest, jooksvast infost matkaradade läbitavuse kohta.
- Venekeelsest infost.

MILLEST TUNNETE ENIM PUUDUST LOODUSES REISIMISEL? Näiteid vastustest (4)

- Käime sõpruskonnaga igal aastal jalgrattamatkadel ja alati pole kerge leida lõunasöögiks sobivat toitlustusasutust (tahaks lõuna ajal sooja sööki, mida ise valmistama ei peaks).
- Normaalse hinnaga toitlustus. Kui on mõni toitlustusasutus, siis söök on kullast kallima hinnaga.
- Vahel on toitlustuskohtade leidmisega probleeme. Samuti ei ole paljudes kohtades korralikke WC-sid. Ka duši all käimise võimalus võiks olla rohkemates kohtades (see pädeb siis, kui reisida telgiga).
- Väikesed söögikohad matkakohtade läheduses
- Kuna on juba november, siis tunnen puudust söögikohtadest, mis vaid suvisel perioodil on avatud, nt. Lohusalu pubi, Vääna-Jõesuu lounge.
- Kvaliteetne toit ja õige hinna suhe.
- Jalgrattaga ühistransporti kasutades on ainus mõistlik variant rong, mis seab piirangud paljudele sihtkohtadele
- Kohalesõidu teenusest.
- Looduse omnibussist (võiks ka Pärnus võimalus olla)
- Transpordist (mul endal ei ole autot ja oleks tore, kui pakutaks ka transpordi võimalust sihtkohta). Väljaspool linna vajalikesse kohtadesse on väga keeruline ühistranspordiga liikuda.
- Küttepuid RMK lõkkekohtades.
- Istumisega puhkepaigad.

MILLEST TUNNETE ENIM PUUDUST LOODUSES REISIMISEL? Näiteid vastustest (5)

- *Katusealusega lõkkeplatsid (mitte teenused, aga võimalused isetegemiseks).*
- *Kaunites kohtades istumise ja söögilauaga piknikukohti.*
- *Piknikukohti võiks rohkem olla, samuti RMK ööbimismajakesi.*
- *Vähe on privaatseid kohti, kus ööbida metsas, kuid kuhu ligipääs oleks olemas ja kerge.*
- *Rohkem valikut (erinevates piirkondades) saunaga RMK metsamajadele, mida ööbimiseks rentida.*
- *Parkimiskohti on mõnes kohas vähe ja lapsekäruga ei saa liigelda.*
- *Kui käisime mitmepäevasel rattamatkal, siis olid pesemisvõimalused napid. Oli näiteks majutuskohti, kus ei olnud võimalik ilma majutust ostmata osta pesemisvõimalust. Ja tanklates ei olnud võimalust ennast pesta - ei olnud dušinurka.*
- *Tasuta pesemisvõimalused (RMK kohtades võiks olla kasvõi veepump, saun oleks ülipriima, aga võib-olla tuleohu tõttu pole realistlik).*
- *Prügikastidest, siis oleks inimestel võimalik prügi mitte maha loopida.*
- *Kõige rohkem tunneme puudust erineva varustuse rendist matkaradade läheduses.*
- *Ligipääs, ei taha/saa autoga metsa sisse sõita, aga tee peale autot jätta ei saa.*
- *Lihtsalt laialdasem arendamine kui ainult need 10 vaatamisväärsust ja raba, mida meil promotakse.*
- *Matkaradu võiks olla rohkem Tallinnast tunni aja autosõidu kaugusel.*